

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hétra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hatosos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Regisztrált petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, február 18.

Mal számunk főbb közleményei:

- Alakuló gyűlés előtt.
- A választási mozgalmak.
- Gondnokság alatt a braganza herceg.
- Tüntetések Haverda Mariska ellen.
- A bécsi lakosság a trónörökös üzlétéi ellen.
- Feljelentés Oppre dr. ellen.
- Adomák a politikában.
- Törbeccsált lovag.

A hivatlanok.

Arad, február 17.

Az új pártalakulást, amely szombaton válik egészszé, az ellenségeitől nem kell féltetni. Hanem az új barátai között vannak, akik alaposan árthatnak neki. Ezek a „barátok”: a néppárt tagjai, akik, szinte hivatlanul, csodálatos kedélyesen vonulnak be az új párt kapuján.

Hiszzen igaz, erre a kapura az volt írva: jöjjen be mindenki, aki az ország nyugalmát, alkotást kínáló rendjét kívánja. De ha nem is volt külön táblára írva, betűk nélkül is olvashatta mindenki: és aki az itt benn levőkkel egyet érez s akit semmi egyéb nem vezet.

Azokról, a kik a néppárt klubjából jönnek át, ezt a tiszta szándékot, ezt a jóhiszeműséget föltételezni nem lehet. A kik fölesküdték az egyházpolitikai törvények revíziójára, akiknek lelkébe nőtt a klerikalizmus gyökere, azok nem közeledhetnek igaz őszinteséggel ahhoz a párthoz, amely

ha címében nem is, de valóságban a szabadelvűségnek újjáéledését, visszahódított jogait és területét jelenti. A kik a legteketebb gyűlölet hangján beszéltek a régi liberalisokról, a kik a türelmetlenségben nem ismertek határt, azok nem szereztek kvalifikációt, hogy ennek a pártnak nevét a maguk neve mellé illesszék.

Kétféle szándék vezetheti a néppártról megtérő báránycsapatokat. Az egyik a valószínűbb. A mandátumnak, a veszendő, drága mandátumnak védelme. Érezték, hogy az új pártalakulással, Apponyi Albert visszavonulásával alkonyodóra bukott a klerikalizmus napja. Az egész néppárt érzi ezt, s tudja, hogy a mai programjával kerületet, népet hódítani nem lehet. Brigadéros brigáda nélkül, — mondja a színpadon Szörényi kapitány Ocskaynak. Néppárt — néppárt nélkül, — ez lenne a helyzete a néppártra, ha a választásokat a mai formában bevárná. De nem várja be. Egy részük az Ausztriában diadalmaszkodott keresztényszocializmussal tesz kísérletet. A néppárt klerikalizmusát még erősebb adagokban akarja beadni a tömegeknek; hátha úgy jobban tud bódítani vele. A másik rész praktikusabban gondolkodik: mit kísérletezzünk? Gyerünk oda, ahol az ország megváltozott hangulata biztonságosabbá tette a talajt. És megadják magukat Tisza Istvánnak s bevonulnak az új pártba.

S lehet azután más szándékuk. A trójai faló taktikája igen elnyűtt, de nincs kizárva, hogy akadnak, akik még hisznek benne. Az új pártalakulás a legalkalmatlanabb fészkek a klerikalizmus eszmék kiköltésére, de nincs kizárva, hogy a néppártból kiváló ott tesznek kísérletet vele. S a tarsolyukban mégis visznek magukkal valamit a néppárti konyháról, hogy az új helyen kóstoltassák.

Akár így van, akár úgy van, a néppárt volt embereinek az új pártban nincs helyük. Akármennyi rokonszenvvel találkozik is a rend érdekében való pártszervezés, hibát követ el, ha a néppártról szökődősöket befogadja. Az új párt sem a mandátumbiztosításnak nem lehet eszköze, se pedig arra nem adhat alkalmat, hogy rejtett törekvéseket, a párt fölfogásával ellenkezőket plántáljanak belé. Az új párt sikerének, eredményeinek egyik titka az, hogy a benne egyesülők őszinte, mellékérdekektől és alakoskodástól ment szövetségesei legyenek egymásnak. Láttuk, mit jelentett az a fegyverbarátság, a mely a palástolt és ki-kitörő ellentétekből volt összekovácsolva: a koalíció. A melynek írott törvénye volt ez: különkülön gyűlöljük egymást, de valamennyien azért egyek próbálunk lenni. A néppárti urak annyira természetesen találhatták ezt a szerepet a koalícióban, hogy most az új pártalakulásban is ezt a rendszert akarják követni.

Lusta Juci meg a szive.

Írta: Gróza Mily.

Szóke volt a haja mint a buza; vagy sárga mint az aranyzál és bodros mint a nyári felbő. Szeszélyes alakú nagy csomóban feküdt a nyakán, talán még a vállára is jutott belőle. Ez, meg a szája volt híres, a szivalaku tömört ajkai, olyan kicsinyek, hogy a szó is alig fért ki rajtuk. Azért is beszélt talán olyan lassan, lustán, lebuynva nagy, szürke álmos szeméit, melyekben csak akkor villant fel energia, életkedv, amikor ígért valamit. Nagyon szeretett ígérni, mindent ezzel kezdett meg, ezzel fejezett be, mindentől ezzel szabadult és mindig sikerült neki, még boldoggá is tudta tenni az embereket, ha kértek tőle valamit, halkan, könnyőgősen, ahogy valakinek csak a szivét szokták kérni. Mosolyogva mondta, szórakozottan s mint rendesen ilyenkor, a hajtűket erősítette meg szóke kontyában. — „Sajnálom nincs, ... nem tudom, ... azaz, hogy kell lenni, van is, biztosítom róla, hogy lesz, hogynem, ... és akkor...” Nem fejezte be, de a szürke szemek csillogókká változtak és ígérték: „... Istenem, persze lesz, dobogni fog és akkor...”

És az emberek, ostoba nagy emberek, akik nem hittek a nyomtatott betűnek, a vallás s az édesanyjuk szelid, ájtatos szavának, beleesdültek ebbe a biztatásba. Csendesen ültek helyeiken, világos, vagy sötét bajuszokat rágták és várták, hogy végre jelentkeznek, dobogjon. Gondolatban látták is kecsesen gör-

bülve hegybe, halvány piros színben, ahogy az isten sziveket festik az iskolás szent képeken fent egy kis lánggal, picike kis lánggal kékesen égve és önkénytelenül kinyújtották a kezüket sóváran vágyva, — hogy nekik égjen, ők fogják meg s ne engedjék el a makacs kemény szivet, ami oly nehezen ébredt fel, oly sokáig aludt a rózsás kebel alatt. És amíg ezeket gondolták kiszinezve, ragyogó myrtusvirágos képpé szőve, egyforma tekintettel nézték lusta Jucit, a sárga, nagy haját, erős, széles csipőit, amint hajlékony bokáin ringatózva, hallhatóan morzsolta szét a fehér cukrot apró egérfogai között, lopva őket nézve hosszú, rojtos szempillái alatt félig gunyos, félig csodálkozó mosolylyal.

Csak egyszer nem mosolygott így s azóta se többet, amióta szembe ült vele valaki a rácsos kertajtó mögött s a vörös rózsákat nézte fekete selyem kötényében. Sok volt halomra gyűjtve, de ő nem kötötte csokorba, nem is vitte ajkához őket, mint nagyon fiatal asszonyok szokták, kacéran, bizalmaskodva. Husos fehér ujjai markolták, tépdesték a bársonyos szirmokat, mert nem becélte a virágot, nem is szerette talán és azt akarta, hogy az övé legyen minden üdeség, minden puhaság...

Egyenkint simította ki s gyúrta megint össze az illatos rózsaleveleket s aztán összehúzott szájjal fujta a levegőbe, szórta azéjjel az egészséget. Félre fordított fejével szemével libogásukat és látszott, hogy mindezt csak azért teszi, hogy ne kelljen arra néznie, a hol

már hosszabb idő óta ült az a másik s most komolyan, nagyon csendesen kérdezte: Nos? Nem kapok feleletet?

Furcsa sápadt ember volt ez a másik, keskeny, vékony, ujjú gyöngye kezű és nyugodt nézésű, csak az ajkai voltak teltek, pirosak és meglátszott rajtuk, hogy csak ők élnek lázas, meleg életet, ők egyedül vigák a kemény emberen, akinek zöld volt a szeme, szomorú és nem szép, csak akarni tudó és parancsolni akaró.

Hát tudott is, akart is. Ugy akarta, teljes erővel, testtel, lélekkel annyira akarta, hogy Juci, aki tunya is volt és nem is szerette a hideg ember szomorú szemét, lassan oda fordult és kelleltenül, de mosolyogva mondta: „Már feleltem, de felelhetek még egyszer... Most nem! Majd egyszer, csak várjon...” Felhuzta felső ajkát ragyogó foga fölött és oldalra hajtott fővel kereste az ember tekintetét, ami most különösen, valahogy merészen, bátran, felelmetesen felgyuladt...

Nézte és az vissza nézett erősen, dacosan, fényesen és talán fenyegetően is, mert a szóke lány fehér arca rózsás pirossá változott s a mikorára már a nyakát is bátraszegt büszkén, a férfi felugrott és megkapta oltalmazólag maga elé tartott kezét épen a csuklónál, a hol a legkényesebb, legérzékenyebb a hű asszony bőre. — Halkan felsikoltott s a foga közte nyögte: „Hagyja el... fáj. De csak tehetetlenebbé vált a szirmot tépdő, virágot irigylő kéz és csendesen, a szemhéjak mögé bujt te-

Erre nincs szükség. A szabadelvű-párt embereinek új fegyverkezését ne tarkítsák ily legények. Tisza Istvának személye, aki a liberálisizmus megtestesítője, s a politikai őszinteségnek, egyenességnek első katonája, magában visszatartathatná őket a belépéstől. De ha ebből nem értenék meg, hogy nincs az új pártban helyük, meg kell értetni velük. Ha egy társaságba gyanus, oda nem való emberek tévednek, az ember udvariatságra árán is megmondja nekik, hogy ne csupán a felöltőjüket, hanem magukat is felejtsek az előszobában.

Alakuló gyűlés előtt.

A kormány új tagjai. — Návay Lajos lemondása.

Távirati tudósítás.

Arad, február 17.

Az új párt szombaton délután tartja a fővárosban alakuló gyűlését, amelyre Budapesten és a vidéken nagyban folynak az előkészületek. A mai napon többen beléptek az új pártba; az érdekes politikai események közé tartozik az is, hogy Návay Lajos, a Ház alelnöke lemondott állásáról.

Mai híreink ezek:

Az új párt megalakulása.

Az új párt előkészítő bizottsága ma délután tíz órakor ismét összeült a miniszterelnökségen. Ott voltak az összes miniszterek, Tisza István gróf és a bizottság többi tagja, valamint megjelentek a volt alkotmánypártiak csatlakozó csoportjának megbízottai, Zichy János gróf, Návay Lajos és Szilassy Zoltán is. Ezen a tanácskozáson, amely az utolsó volt a szombati alakuló gyűlés előtt, már a program előkészítésével is foglalkoztak, s főképpen azon tanakodtak, hogyan lehet a választói reform kérdésében összeegyeztetni a magülehetösen különböző véleményeket. A kormányalakítás idejében ugyanis úgy Lukács László, mint utána Khuen-Héderváry Károly gróf ismételtén nyi-

latkoztak a nyilvánosság számára és mindig az általános és egyenlő választói jog híveinek mondták magukat. A volt alkotmánypártiak az Andrássy-féle pluralitásos javaslatot pártolják most is. Végül pedig Tisza István gróf egyáltalában ellensége az általános választói jognak és megelégszik a mostani választói jog bizonyos korlátolt kiterjesztésével.

A tanácskozás déli negyed egy órakor ért véget. Értesüléstünk szerint a tanácskozáson első sorban Zichy János gróf, Návay Lajos és Szilassy Zoltán bejelentették, hogy az új alakulásban a volt alkotmánypárt egy része is részt vesz, nem korporatíve, hanem egyénenként, amit Khuen örömmel vett tudomásul. Ezután megállapították véglegesen a szombati alakuló gyűlés programját a megszövegezték azt a határozati javaslatot, amelyet Tisza István fog előterjeszteni. Beszéltek ezután a pártprogram előkészítéséről is, amelyet egy külön bizottság fog megszövegezni. A tanácskozáson a miniszterelnök meghívására részt vett Singer Zsigmond, a „Pester Lloyd” főszerkesztője is.

A tanácskozás után Khuen még Hieronymivel és Lukácsossal tárgyalt, míg a volt alkotmánypártiak Andrássy Gyula grófot keresték fel.

Belépések az új pártba.

Eötvös Károly országgyűlési képviselő és Thoroczkó Miklós báró beléptek a kormány-pártba.

A Nemzeti Társaskörbe újonnan Orosdy Fülöp báró és Zsolnay Miklós jelentkeztek felvételre. A mai nap még Kaas Ivor báró is belépett a Társaskörbe.

A néppártban tovább folyik a bomlási processzus. Hencz Károly kilépését követi első sorban Adamovics István, Tálos István és Simonyi-Semadam Sándor kilépése, akik szintén az új pártba csatlakoznak.

Érdekes megemlíteni, hogy Kaas Ivor báró már hónapok óta súlyos beteg és nem tud sem beszélni, sem írni. A minap azonban pár szóval értékre adta környezetére egy tagjának, sajnálja, hogy Tisza István gróffal régebben ellentétei voltak és ezekért bocsánatot kér tőle. Tisza erről tudomást szerzett és ma délelőtt

meglátogatta a beteg politikust. Kaas kijelentette, ha majd egészsége megengedi, hogy politikai harcokban részt vegyen, semmi szín alatt nem csatlakozik más párthoz, mint az új pártba, mert a mai helyzetben annak politikáját helyesli.

A mai napon az új pártba belépett Justh György eddigi Kossuth-párti képviselő is.

A Nemzeti Társaskörben ma este is élénk élet volt. Hosszabb ideig fenn volt Khuen-Héderváry gróf is.

A kormány új tagjai.

Kormányhoz közel álló körökben egész határozottan beszélnek, hogy a miniszterelnök nemcsak a közoktatási tárcát fogja már a közeli jövőben betölteni (az új kultuszminiszter Zichy János gróf lesz), hanem a király személye körüli ministerséget is betölti Josika Samu báróval. Solymossy Ödön báró, volt országgyűlési képviselő, jelenleg Zalaegerszegen szolgáló huszárezredes a honvédelmi államtitkárságra van kiszemelve.

A király a magyar válságról.

A bécsi Zeitz mai száma beavatottnak jelzett helyről ezeket jelenti:

Azokkal a hírekkel szemben, mintha Khuen-Héderváry gróf csak Tisza István gróf „helytartója” lenne és kormányával egy Tisza-kormányt készítené elő a talajt, jól értesült helyen tudják, hogy a korona a Khuen gróf által megkezdett irányban akarja állandósítani a magyar politikát. A király maga erre vonatkozólag így nyilatkozott:

— Elég volt Magyarországon a provizóriumokból. Végre valami megállapodott helyzetet kell teremteni!

A király ezért teljes erővel támogatja Khuen-Hédervárynak törekvéseit és csupán az a feltétele, hogy az új alakulás 67-es alapon történjen és olyan parlamenti többséggel, mely biztosítja az állami szükségletek pontos teljesítését.

Návay lemondott a Ház alelnökségéről.

Návay Lajos, a képviselőház alelnöke a következő levelet intézte Gál Sándorhoz, a képviselőház elnökéhez:

Méltóságos Elnök ur! Az alkotmány-párt feloszlása kapcsán beállott politikai változások folytán indítatva érzem magam, hogy a képviselőház alelnöki állásáról tisztelettel lemondjak. Amidőn ezen elhatározásomat Méltóságodnak a további eljárás céljából becses tudomására bátorkodom hozni, nem mulaszthatom el, hogy Méltóságos elnök urnak és az igen tisztelt Háznak eddig tanúsított szives jóindulatáért és támogatásáért köszönetet ne mondjak. Melynek kifejezésével maradtam a Méltóságos Elnök ur készséges tisztelője

Návay Lajos.

Törvényhatóságok állásfoglalása.

Szolnokon ma délelőtt tartotta Jász-Nagykun-Szolnokmegye törvényhatósága közgyűlését, melynek napirendjén a Khuen-kormány kinevezéséről szóló miniszterelnöki leirat is szerepelt. A közgyűlés elé, amelyen a régi szabadelvű párt emberei nagy számban jelentek meg, a függetlenségi párt indítványt terjesztett, amely szerint a vármegye bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt és kimondja, hogy az önkéntesen befizetett adókat nem szállítja be az adóhivatalba. Az indítvány fölött élénk vita indult meg, a függetlenségi párt azonban többségben lévén, az indítványt elfogadta.

Pécs város törvényhatósági bizottsága hétfői közgyűlésén foglalkozik az új kormány ki-

kintet indulatával egyezően morogta a férfi: Fáj? Jó, csak fájjon, nekem is sok minden fáj sokszor, fáj, égetett, te hideg, te gögös, te büncös fehér lány! — Erre vagy büszke? — Kacagva siratnálak, hisz ez az átkod, a tied, az enyém, a másé. Atok, a miről nem tudsz, boldogságnak tartod és nem ismerheted meg a boldogságot, de ezt csak néha sejtí, lopva érzi a fehérséged. Vesd le hát, dobd le hát a nyugót, a gyötrelmet, a mit kötelességnek tartasz s a mi nem más, mint gyöngeség, a mi bánatom nekem, neked és másoknak, nekik, a kik szeretve, vágyva várnak végtelenül.

Nem ismered mi a melege a szívnek, öröme a léleknek, másnak élni, másnak szolgálni, nem tudod mi az asszonyi megalázkodás köje, boldog édessége. — Vesd le hát, ugy akarom, hogy le vesd ezt a vértjét, dermesztő jégpáncélját a testednek, kemény bástyáját rombold le a lelkednek. — Keresd meg hát a szived helyén a szivedet, a dobogót, a lányost, édes asszonyost, — meg fogod keresni és ide fogod hozni, nekem hozod, érted? — Nekem, nem másnak egynek sem, mert most így akarom és parancsolni fogok neked most és mindig ezután, amíg csak én éhajtom...

— És tüzet, forróságot, égető meleget akarok a szemedbe, a szürke közönyös, könnyes, kérő, bárszonyos ibolyakékké változzon. Lesüssed és megint fölveszed és könyörögj és esdj és hajtsd porig a homlokodat. Bontsd ki a hajadat szőnyegül nekem, aki a párod leszek és taposni fogok rajta talán irgalmatlan lábbal és te akkor is nevéss.

— Nem akard, ugye nem? — Látom; én sok mindent látok!

— Most már én sem akarom. — Nekem se kell, már nem kell, nem kell a hajad se, a tested se, gyűlölöm a szemedet, pedig már könnyes, már esdő.

— Nem kell, nem, mert megtaláltad a szivedet, látom az ajkad ijedt remegéséből, a tekinteted bizonytalanságából, hogy érzed már, hogy van, — és nem ígérhetsz többé, hanem kérned kell, engem kell kérned... Hiába teszed, hisz nem kellesz, mint nem kell a többi dobogó, síró, odaadó forró szív. Én tanítottalak meg erre, én, aki nem akart mást csak porig alázni, csak bosszút állni rajtad és te rám fogsz gondolni, ha most elmegyek. Mert itt hagyjak és hiába gondolsz, hiába vágyoz utána. Pedig tenni fogod fájdalmas könnyel, nehéz sóhajjal most és talán később is; sokáig — és hívni fogsz magadba mindaddig, a míg egészen meg nem érted, hogy mit vesztettél a mikor rám hallgattál; a kezdet fogtam és elraboltam a nyugalmodat te szegény, te meleg szíved, elveszett fehér lány!...

... És amikor döngve csapódott be utána a kerti kapu, lusta Juci álmos szemű merően, könnyes kéken nézte lába erdő hideg nyomát a finom porban... Kézcsuklóját, amin még égett a kegyetlen tenyér vörös emléke, az ajkához szorította és csókolta fájón, csókolta megtört szomorun, mert megkerült, felébredt a sokat ígért szív és dobog, hiába dobog, hiába ég, mert elment a másik a kemény ember, a furcsa fekete, akinek odaadni hogy szerette, oh! hogy szerette volna már...

nevezéséről szóló királyi leirattal. A bizottsági tagok mai értekezletükön elhatározták, hogy a kormány ellen bizalmatlansági indítványt nyújtanak be, egyúttal javasolják, hogy a közgyűlés alkotmányvédő bizottságot küldjön ki.

Béke Horvátországban.

A horvát nemzeti párt ma gyűlést tartott Zágrábban. A gyűlésen Tomasics Miklós horvát bán nyilatkozata után a párt az új horvát kormány és a tartománygyűlés között létrejött megegyezést jóváhagyta és négy tagú akcióbizottságot küldött ki, hogy támogassa a horvát bánnak a békés állapotok teremtésére irányuló törekvéseit. A gyűlésből a következő táviratot küldték Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz:

A nemzeti párt ma tartott gyűlésében köszönetet mond Múltóságoknak, amiért a mostani országos kormány és a tartománygyűlés többsége között létrejött megállapodás útján lehetővé tette az alkotmányos élet biztosítását. Isten éltesse és oltalmazza Nagymúltóságodat számos éven át. Kovacevics titkos tanácsos, pártelnök.

A választási mozgalmak.

Távirati tudósítás.

Arad, február 17.

A mai napon ismét egész tömeg választási jelentés érkezett az ország különböző részéből. A megbízhatóbb táviratokat itt közöljük:

A munkácsi választókerület küldöttsége tegnap este a függetlenségi pártkörben tisztelt Justh Gyula pártelnöknél és felkérte, hogy képviselőjük, Fried Lajos drnak március első napjaira tervezett beszámolójának fényét és díszét személyes megjelenésével is emelje. Justh elnök nagyon barátságosan fogadta a küldöttséget és a szónokának, Reiszner Samu munkácsi polgárnak megígérte, hogy amikor Mohácsról, ahová Ferdinándy Béla képviselő február 27-re kitűzött támogatására és beszámolójára utazik, vissza fog térni, Munkácsra látogat, hogy jelen legyen Fried Lajosnak beszámolóján.

Az alkotmánypárt néhány kerületében a függetlenségi és 48-as Justh-párt erős küzdelemre készül.

Nagy Dezső dr., a függetlenségi párt elnöke ma utazott agitációs körútra a Délvidékre. Budapest hetedik kerületében a kormány, eredeti szándékától eltérőleg, nem fog ellenjelöltet állítani Eötvös Károlyval szemben.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknél ma délelőtt a nagyszőlősi kerület 25 tagú küldöttsége tisztelt, kérve, hogy a kerületben a kormánypárt György Endre volt minisztert léptesse föl. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy tekintettel lesz a kerület kivánságára.

Dévaróli jelentik: A volt szabadelvűpárt tagjai mai értekezletükön elhatározták, hogy Khuen-Héderváryt és Tisza Istvánt táviratilag üdvözlik és résztvesznek a nemzeti munkapárt megalakulásában.

Székesfehérváron Batthyány Lajos gróf, a bodajki kerület mostani képviselője pártönkivüli programmal újból fel fog lépni.

Pécsen Víz László dr., az ügyvédi kamara elnöke értekezletet hívott egybe, melyen elhatározták, hogy megalakítják a nemzeti munkapártot Pécsen és Zsolnay Miklós vezetésével résztvesznek a holnapi alakuló gyűlésen.

Kassán a függetlenségi Szalay László volt Kossuth-pártit léptetik föl. A szikszói kerületben a kormány jelöltje Darvas Béla föld-birtokos, a függetlenségi párté Vitéz Győző.

A székeskerületben a választók Sziklay Hde volt szabadelvűpárti képviselőt akarják felléptetni, mivel azonban ő valószínűleg főispán lesz, más jelöltet fognak felállítani.

Szolnokról jelentik: A függetlenségi párt legutóbbi értekezletén egyhangulag Nagy Emilt jelölte, de kikötötte, hogy igyekezzék a két függetlenségi párt egyesítését létrehozni. Nagy Emil ma levélben értesítette pártvezetőségét, hogy ilyen feltétel mellett nem vállalhat jelöltséget, mert ő Justh Gyula irányával soha életében semmi szín alatt nem fog egyesülni. Nagy Emil ezek után valószínűleg nem vállal mandátumot.

Szeged első kerületében Bánffy Dezső báró ismét föllép. Hir szerint Tisza István gróf lép fel ellene.

Feljelentés Opre dr. ellen.

A rendőrség vizsgálata. — Opre nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Az aradi rendőrség Hecht Arnold dr. kerületi tiszti orvos följelentésére eljárást indított Opre Péter dr. aradi ügyvéd, furdótulajdonos ellen. Az iratokat a rendőrség áttette az ügyészséghez azzal az előterjesztéssel, hogy a királyi ügyészség állapítsa meg, vajjon Opre dr. az általa kezelt Beck Adolf aradi volt kereskedővel szemben a súlyos testi sértés vétségét elkövette-e és ha igen: akkor adjon utasítást a további nyomozásra. A rendőri eljárás előzményeit Hecht Arnold dr. hivatalos jelentése és a rendőrség által felvett jegyzőkönyv nyomán, következőkben írjuk meg:

(A feljelentés.)

Beck Adolf, nyugalomba vonult 65 éves volt aradi kereskedő, aki a Flórián-utca 5. számú házában lakik, nyolc év alatt három ízben szenvedett hűdést. Két ízben meggyógyult. Az utolsó hűdés két év előtt érte, de elég jó karban volt, mert orvosa, Kiss Dávid dr. által alkalmazott villamoszási gyógy mód következtében járnai is tudott. Az utóbbi hetekben Kiss dr. családjában betegség volt és ezért páciensét nem látogathatta meg. Míg Beck orvosi kezelés nélkül maradt, Opre dr. tanácsára elhatározta magát, hogy az ügyvéd furdójába eljár. Opre dr. kilátásba helyezte, hogy egy hónap alatt a furdójában meggyógyul és ezért háromszáz koronát kötött ki. Beck a honorariumot előre meg is fizette Opre dr.-nak.

Február elsején vette kezdetét a furdózás. Beck szerint, Opre dr. felügyelete mellett és magyarázata alapján őt minden délelőtt a furdóban, délután pedig a Beck lakásán felügyelet nélkül egy szolga bal karon és bal lábán masszírozta. Opre dr. azt az utasítást adta a masszörnek, hogy minél erősebben végezze a dörzsölést, mert a gyógyulás annál hamarabb beáll.

A beteg a dörzsölés következtében az ötödik napon vérömléseket kapott izomzatában, majd a nyolcadik napon annyira feldörzsölték a bőrét, hogy február kilencedikén már nem tudott az ágyból felkelni és nem is ment többé a furdóba.

Elhívatta orvosát, aki megállapította, hogy Beck súlyos zúzódásokat szenvedett, melyekhez a bal alsó végtagon orbánc szegődött. A beteg teljesen elgyengült állapotban volt a vizsgálat alkalmával és lázat is konstatait az orvos.

Kiss dr. Hecht Arnold dr.-t, a hatósági kerületi orvost értesítette és arra kérte, hogy állapítsa meg, vajjon nyolc napon belül vagy túl gyógyuló sérülés történt-e? Hecht dr. megállapította, hogy a balkézfőn nyolc napon belül, a bal lábcsáron pedig nyolc napon túl gyógyuló

sérülés mutatkozott és hogy a beteg további sorsa az orbánc befolyásától függ.

(A hatósági orvos intézkedései.)

Ezek alapján a hatósági orvos hivatalos jelentést tett a rendőrségnek, mint első fokú egészségügyi hatóságnak. Sarlot Domokos főkapitány a jelentést kiadta a bűnügyi osztálynak, mert meg kell állapítani: vajjon súlyos testi sértés vétsége nem forog-e fenn?

Hecht dr. jelentésében arra kérte a hatóságot, hogy tartson vizsgálatot Opre dr. furdójában és állapítsa meg, vajjon ott masszíroznak-e betegeket, mert egy 1907. évből kelt belügyminiszteri körrendelet értelmében betegeket nem orvosnak csak orvosi felügyelet és felelősség mellett szabad masszírozni. Kérte továbbá, hogy helyszíni szemle útján állapítsa meg a rendőrség: Opre dr. alkalmazza-e egy általa hirdetett gyógy módot, mert az 1876. évi XIV. törvény cikk 55. szakaszának rendelkezése szerint valamely gyógy módot alkalmazni csak a belügyminiszternek, szakértő orvosok véleményén alapuló engedélyével szabad és mert ez a szakasz kimondja azt is, hogy nem orvosoknak gyógyítási tilos.

Ha a helyszíni szemle azt eredményezné, hogy a törvény említett szakaszába ütköző cselekményt állapít meg a rendőrség, azt kérte a hatósági orvos, hogy tiltsa el Opre dr-t a gyógy mód alkalmazásától, nehogy egészségi károkat okozzon. Javasolta végül, hogy a furdót a rendőrség zárassa be.

(Beck kihallgatása.)

Szeczepkovszky Teofil rendőrhadnagy járt el a feljelentés alapján az ügyben és első sorban annak megállapítására törekedett, vajjon Beck az Opre dr. utasítására végzett dörzsölés következtében szenvedett-e súlyos testi sérülést. Ma délután megjelent Beck Adolf lakásán és kihallgatta őt. Beck vallomásaiban megismételte mindazt, amit a hatósági orvos a rendőrségnek tudomására hozott és amit fentebb ismertettünk. A rendőrség ezek alapján áttette az iratokat a további eljárás irányítása céljából az ügyészséghez. Az ügyészség törvényszéki orvosok által fogja felülbírálatni az orvosi megállapításokat és ezek véleményének beérkezése után határoz a továbbiakra is.

(Opre cáfol.)

Kérdést intéztünk ez ügyben a nemrég Rákosi Viktor kigyógyítása révén híressé vált Opre Péter drhoz, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Nem felel meg a valóságnak, hogy Becken a masszírozás következtében véraláfutások keletkeztek volna és ez által én súlyos testisértést követtem volna el. Én a beteghez hozzá sem nyultam és ha vannak komplikációk, azok hűlés következtében állhattak be. Tudomásom szerint a betegot sétakocsizásra vitték és ekkor meghült. Az igaz, hogy háromszáz koronát fizetett nekem, de én a pénzt, miután február tizedike óta nálam nem volt a beteg, visszaküldöttem neki. A további vizsgálat ki fogja deríteni, hogy Beck nem az én kezelésem folytán lett beteggé. Ami azt illeti, hogy én egy hónap alatti gyógyítást helyeztem kilátásba, nem felel meg a tényeknek, mert én nem egy, de több hónapi kezelés szükségességét hangsúlyoztam.

Turócmegeye főispánja. Turócmegeye főispánja, mint beavatott körökből jelentik, Révay Simon báró, volt alkotmánypárti képviselő lesz.

Tüntetések

Haverda Mariska ellen.

Menekülés a budapesti pályaudvaron.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, február 17.

Alig mult el fél napja annak, hogy a szabadkai bűnpör vádlottjait a szegedi esküdtbíróóság a nagy alföldi város lakosságának mámoros lelkesedése közepette fölmentette a súlyos vádak alól, s ma délből a budapesti pályaudvaron csaknem megverte a fölháborodott tömeg az örökké mosolygó, a züllöttségig bohém gondolkozásu molett hölgyet: Haverda Mariskát. A megdöbbenő bűn miatt egyszerre híressé vált asszony Szegedtől Budapestig folyton arról csevegett a gyorsvonaton: vajjon milyen fogadtatásban részesíti őt „az ő jó, hü budapesti közönsége.”

— Ugy vonul be a fővárosba — mondta boldog meglepéssel Lengyel Zoltán — mint egy fejedelmű. Budapest a lábainál fog heverni.

Mariskának csillogott a szeme és kéjesen fujta a füstöt finom cigaretájából, amikor a hirnév melegében sütkérező védők a fővárosi fogadtatás oszlopait részleteit lefestették neki.

Azonban mi történt? Az „én hü budapesti közönségem”, — mint ahogyan a kacér asszony uralkodói allűrrel a pesti publikumot nevezte — viharos tüntetést rendezett Haverda Mária ellen. Az ünneplés reményében boldogan mosolygó asszony ajkán megfagyott a vidámság és az abcugoló, szidalmazó, lincsrre készülő tömeg elől az indóháznál kénytelen volt bemenekülni abba a kis helyiségbe, amelynek ajtaja előtt egy öreg néni várja a borraivalót...

A szenzációs ügyben ma sok érdekes nyilatkozat hangzott el. Többek között meginterjúvolták az igazságügyminisztert is, aki érdekesen igyekezett megmagyarázni a szegedi esküdtbírák feltűnő ítéletét. Megszólat a szegedi esküdtbírák választott főnöke is, aki tegnap egy egész ország figyelmébe közepette mondta ki a nehezen várt nem-eket. A szegedi polgárbírák főnöke lélektani motívumokkal indokolta meg azt a határozatot, amely ma olyan váratlan, de igazságos ellentüntetésre ragadta a pesti publikumot. Beszéltek ma újból a védők is, megcáfolva azt a hírt, mintha tegnap este Szegeden bankettet rendeztek volna Haverda Mariskának. Figyelemreméltó a törvényszéki elnöknek és az egyik szavazóbírónak a nyilatkozata is, akik abszolút korrektnek mondják a verdiktet.

Szóval mindenki beszél az ügyben. De a nyilatkozatok között legsúlyosabb a pesti utcáé, mert az fejezi ki azt az általános felháborodást, mely a csodálatot keltő verdikt után ország-szerte fölzugott.

A mai nap hírei ezek:

Mariska lumpol.

Haverda Mariska, hogy kipihenje a tegnapi nap és a vaosora fáradalmait, tegnap este 11 órakor szobájába vonult vissza. Senkit sem fogadok — jelentette ki a portásnak. Pihenni akarok. Dacára ennek — írja egy újságíró — beküldtem névjegykártyámat Mariskához. Két percig álltam künn a folyosón, amidőn meghallottam ezüst csengésű hangját:

— Tessék!

Valami szokatlan érzés fogott el a Mariska szobájában.

A szoba bordó plüss, két oldalán délszaki növények voltak. Parfüm illat a levegőben. A nagy, nehéz brokát diványon ült Mariska és cigarettázott.

— Pardon nagysád, a nevem...

— Igen, tudom, a sajtó... Én nagyon szeretem az urakat. De különösen maga egy nagyon kedves fiúnak látszik. Üljön le, uram, érezze magát otthonosan. Itt van cigaretta, bombon, csokoládé, virág, itt vagyok én... Lásza, milyen bőkezű vagyok.

Annyira belejött a beszédbe, hogy alig tudtam szóhoz jutni.

— Nagyon kedves, nagyságos asszonyom, igazán...

Nem tudtam befejezni beszédemet, újra a számba nyomott egy nagy darab csokoládészeletet.

— Egyen, kis ripikém. Egyen...

Nagyot nyeltem, azután hozzákezdtem jövetelem tulajdonképeni céljának előadásához.

— Érdeklődni jöttem, hogy mit csinál a jövőben?

— Ugyan kérem... Erről nem is gondolkodtam még. Inkább mondja meg, hogy mi a legújabb kuplé? Mondja, jár maga Pestre? A fővárosi orfeumban mi a legújabb sláger? Apropos! Ma két ajánlatot kaptam, hogy egy fellépésemért 400 forintot fizetnek. Hiszem azt, hogy fizetnek.

— Hogyan érzi magát, nagyságos asszonyom?

— Az isten tudja, hiányzik a csend. Az ünneplés, a zivaj eltompitották az idegeimet. Pihenni akarok. Istenem, milyen jót tettek velem az esküdték, hogy visszaadták a szabadságomat, a drága szabadságomat.

Elmerengett egy percig, de csak egy percig. A gyenge, összefüggő gondolkodásra képtelen nő szeme felcsillámlottak hirtelen. Valami egy évvel ezelőtti aktuális kuplét kezdett dudorászni. Közben benépesült a szoba. Egymásután jöttek Bródy, a rokenok és Vojtha.

— Szervusz Ernőkém, szervusz Tonosi — fogadta őket nagy örömmel Mariska. Hogy van, rabtárs ur? Mit akar itt, menjen a felesége elé a vasutra, — évődött Vojthával a nagy nő. Én elmegyek egy feketére a kávéházba.

Felcibehelődtek, Mariska felvette száznolcvan koronás új kalapját. Lagott-morgott a tükör előtt, hol a kalapját igazgatta, hol a bluzát simitgatta. Amikor a toalettkészült, Mariska ujjongva kiáltott:

Mehetünk, uraim!

Mariska sétálni akart. A nagy nő kimerült volt.

— Sétáljunk, proponálta Brédynak. Aztán menjünk a kávéházba. Nézzük meg ezt a kedves várost, amelynek a közönsége olyan jó, olyan kedves. Adott nekem szabadságot, virágot, szegedi papucsot és rózsapaprikát. Csak az a baj, hogy én ezt a nagy figyelmet nem tudom viszonozni.

Mariska végigsétált a korzón, azután a színház felé vette útját. Nyomában nagy közönség követte. A laikusok gyanus szemekkel nézték Máriát.

— Ki lehet ez a nő? — kérdezték egymástól.

Mariska is egymásután tette föl a kérdéseket:

— Mi ez az épület, kérdezte a városházára. Talán színház, vagy fogház? — folytatta nevetve. Vagy világító torony, a kupakjáról úgy látom.

Egy paraszt meghallotta a kérdést, méltatlankodva mondta:

— Ugyan mit viccöl a nagysága... Ugy tesz, mintha nem tudná, hogy az a városháza.

A séta után Mariska a kávéházba akart menni.

— Melyik kávéházba menjünk, fiúk?

Pártokra oszlik a kíséret. Egyik a Kassa, a másik Rónai-, a harmadik Royal-párti. A Royal-pártiak győznek. Mariska kíséretével a Royal hölgytermébe megy be, feketézni...

Jánossy bujdosik.

Mialatt Mariska diadalmában uszik, Jánossy egész este őrjög cellájában. A fogházőrök ki akarják vinni. Nem akar eltávozni. Kikerget mindenkit a szobájából.

— Nem akarok senkit se látni.

Visznek neki ételt, gyümölcsöt, cigarettát, pénzt — nem fogadja el. Tépi a haját, meredt arccal néz maga elé. Jönnek az újságírók. Vigasztalják, pénzt hoznak neki. Rájuk förmed Jánossy:

— Mit akarnak, hagyjanak sorsomra. Mariskával nem akarok találkozni. A mi utunk elvált egymástól.

— Ne legyen örült, Jánossy!

Jánossy indulatos lesz, kitessekeli a vendégeket.

— A szerencsétlen embernek lelki világa végkép összeroppan, — jegyzi meg a híres pszichiáter: Hajós Lajos dr. egyetemi tanár.

Állítólag Jánossy kijelentette volna, hogy öngyilkos lesz, vagy leugrik az emeletről.

Mariska egykedvűen veszi tudomásul a híreket:

— Mégis kellene valamit Jánossyval csinálni. Pénzt kell neki gyűjteni. Szegény embert sajnálom...

Jánossy csak este tíz óráig maradhatott a cellában. Onnan egy kisebb szállóba, majd a Szeged-állomásra ment ki, a sinek között bolyongott, állítólag azért, hogy senkivel se találkozzon. Jegyet váltott Szabadkára. Ugy tervezi, hogy onnan valamelyik kisebb községbe utazik. Segédjegyző akar lenni, ha csak havi negyven koronáért is. Azután, ha egy kis pénze lesz, ki akar menni Amerikába.

Mint Szabadkáról jelentik, tegnap éjjel Denneberg szabadkai ügynök társaságában megérkezett Jánossy. Az ügynök egy a vasut mellett levő szállóba kvártélyozta be a szerencsétlen embert, akinek reggelre a Park-kávéházban adott találkát.

A kávéházban találkoztak is. Jánossy korábban volt ott és teát rendelt magának. A lapokban olvasta a fölmentéséről szóló tudósításokat és kezében remegett az újság. Amikor olvasta, hogy Vojtha és Mariska pezsgőzése a lap zártáig még tart, letette a lapot és magához kérte a kávést.

— Mondja kérem, mikor zárják itt Szabadkán a reggeli lapokat?

— Azt hiszem, hogy hajnali két órakor — felelt a kávést, aki csudálkozott vendége izgatottságán.

— Köszönöm, — mondta Jánossy, de akkor már párás lett a szeme. Majd két tenyérébe zárta az arcát és hevesen zokogott. A vendégek azt hitték, hogy valami szomorú, talán halálhírt olvasott a lapból, azért sír. Megilletődve néztek rá és a pincérek nem mentek

a közelébe. Amikor Denneberg jött és hozzáült, a publikum gyemittotta, hogy ki a siró férfi és tudták, hogy miért sir. Azonnal alakult egy szánalmi bizottság, amely gyűjtést akart rendezni a kávéházban. Ez ellen azonban Denneberg tiltakozott.

— Majd gondoskodom, hogy a kenyerét a kezével keresse meg, — mondta, — addig én látom el. Jánossy nem fog zsenitkedni, hanem beletörődik a munkásember sorsába. Vagy munkafelügyelői, vagy raktárnoki állást szerzek neki valahol és visszaadjuk őt a társadalomnak, amint hogy azt okos belátásukkal az esküdtek is megtették.

Azonban nagyhamar híre járt, hogy ki tartózkodik a kávéházban. Az emberek tömegesen tódultak befelé a helyiségbe, de ekkor már fölszáradtak Jánossy könyei és a lesóványodott, kopott ruhás ember nem keltett hatást. Az újságok közé temette az arcát és nagyon fészkelődött.

Egy hátsó ajtón azután Denneberggel együtt elbagyta a kávéházat.

Később azonban, úgy látszik, megvigasztalódott. Denneberg és Piller védőügyvéd társaságában egy kisebb vendéglőbe ment a vidám hangulatban volt. Kijelentette, hogy újságírókkal nem áll szóba. Az újságírók azoktól, kik vele egy társaságban voltak, megtudták, hogy Jánossy Haverda Mariskával nem törődik, reméli, hogy valami kis jegyzőséghez jut. Minden bizalma Piller Artur dr.-ban van. Azok a hírek, hogy Mariska nem akar vele törődni, hidegen hagyják, mert nem Haverda Mariskát akarja megmenteni, hanem a kis Jenőket.

Jánossy Aladár számára összegyűlt tegnap majdnem 1000 korona, amit ajándékképp nem akart elfogadni, hanem kölcsönképp aláírta és váltót adott róla.

Mariska utja Szegedtől Budapestig.

Haverda Mariska ma délelőtt 9 óra 40 perckor Budapestre utazott, ahová 1 óra után érkezett. A szegedi pályaudvaron óriási néptömeg gyülekezett köréje. Hiába menekült az első osztályú váróterembe, a kíváncsiak sokasága utána nyomult. Negyed óra alatt több mint 1000 képes lapra kellett ráírni a nevét. Hatalmas virágcsokrárt majdnem széjjeltépték. Haverda Mariska azután Bródy Ernő dr., Lengyel Zoltán dr., Hajós Lajos dr. és Makai Udón dr. kíséretében felszállt a budapesti vonat első osztályú kocsijába, de már Kisteleken az ékező kocsiban helyezkedtek el. A vonaton ajánlatot tett neki egy színházi ügynök, hogy jöjjön vele országos körútra, esténként 600 korona fellépti díj mellett és olvassa föl emlékiratait. Haverda elmosolyogta magát és azt mondta:

— Az emlékiratot megíratom Jánossyval, akinek ebben nagy jártassága van.

A hírlapírók előtt Haverda Mária kijelentette, hogy legelső dolga volt Jarmatzky Sándornak hosszú levelet írni, amelyben megköszönte fáradozásait és azt a szeretetet, mellyel a kis fiút ápolta és nevelte. Két hétig marad a fővárosban. Polgári pereinek és anyagi ügyeinek rendezésével Lengyel Zoltánt bízta meg. Jánossyra vonatkozólag ezt mondta:

— Csak azt mondhatom, hogy ne kérdősködjének nálam Jánossyról.

A szegedi vonat megérkezése.

Egy óra 25 perckor kellett volna beérkezni a nyugoti pályaudvarra a szegedi gyorsvonatnak. Ekkorára már nagy férfi- és nő közönség gyűlt össze nemcsak a pályaudvar körül, hanem annak perronján is. A nagy rendőri ki-

rendeltség meggyőzte a publikumot, hogy nem hiába vár. Két csapat gyalogrendőr vigyázott a rendre. Negyed kettőkor az állomásfőnök be-szüntette a perronjegy kiadását, mert már több mint ezer ember várta ott a vonatot.

Fél kettőre járt az idő, mikor a fekete táblán jelezték, hogy a szegedi gyorsvonat 15 pere késéssel érkezik. Háromnegyed kettőre járt az idő, mikor berobogott a szegedi gyors. Egyszerre az egész tömeg megmozdult:

— Itt van, itt van!

— Megjött Mariska! — kiáltoztak és keresték a kocsik ablakaiból a szegedi arcokat. Schmidt Ede rendőrfelügyelő hátraszoritotta embereivel a tömeget, nehogy az izgatott kíváncsiak a mozdony elé szorítsák az elől állókat.

Az emberek keresték Haverda Mariskát.

— Az étkezőkocsiban van! — adta ki valaki a jelszót. A tömeg vágtat oda. Petersen rendőrfelügyelő tíz rendőrrel megelőzi a kíváncsiakat. Alig, hogy megállt a vonat, elhangzott az első hangos kiáltás:

— Pfüj!!

Viharos tüntetés Mariska ellen.

Pillanat alatt gyökeresen megváltozott a tömeg hangulata. Száz és száz torok ordította egyszerre:

— Pfüj! Le vele! Gyilkos!

— Akasztófára való! Köpjétek le!

A kocsi ajtajában először egy újságíró jelent meg, akit a tömeg az első pillanatban Jánossynak nézett.

— Gyilkos! Gyilkos! — ordították.

Csokorral a kezében megjelent ezután Lengyel Zoltán a kocsi folyosóján. A nem várt fogadtatásra a csekket gyorsan kabátja alá rejtette.

Bródy Ernő dr. lépett ki elsőnek a vasuti kocsiból. Utána jött Haverda Mariska mosolyogva, mert az első pillanatban a tömeg zugását éljenzésnek gondolta, amihez a szegedi események után már hozzá volt szokva. Rendkívül elegáns, sötétkék kosztüm volt rajta, fején galambszürke Napoleon-kalap, kócsag-diszítással. Három titkos rendőr, Bródy és Lengyel védők, Schmidt és Petersen rendőrfelügyelők s hat gyalogos rendőr fogták közre, hogy az abcugoló tömegetől, melynek magatartása mind veszedelmesebb lett, megoltalmazták.

A hangulat azonban csak ekkor kezdett igazán fenyegető lenni. M n l harsogóbban zúgott végig a perronon:

— Gyilkos! Akasztófára való!

A Haverda Mariskát védő csoport, mely nagynehezen beért a pályaudvar foyerjába, belátta, hogy lehetetlen a rendes uton a kocsihoz vinni Mariskát. Ekkor Schmidt rendőrfelügyelő felrántotta az előcsarnokban levő félreeső-hely ajtaját és védőjével együtt betessékelte Mariskát.

— Oda való! — kiáltoztak gunyosan az emberek. Később Haverda Mariskát és Bródy dr.-t Petersen rendőrfelügyelő elkísérte egy kivezető ajtón át a közeli podgyász-szobába. Itt körülbelül fél óráig voltak kénytelenek maradni, míg a tömeg jó része széjjeloszlott. A rendőrfelügyelő ekkor a raktárnál levő kijáráshoz állította a 447-es számú gummirádlit, amelyen Mariska védőjével és két titkos rendőrrel a kocsiban és kettővel a bakon, Bródy Ernő dr.-nak a Hegedüs Sándor-utcában levő lakására hajtattott, bár előbb a Hungária-szállóba akart menni, de azután nem mert a tömegetől kimozdulni.

A védők tiltakozó nyilatkozata.

A hírlapírók, akik megtudták, hogy Haverda Mariska a védőjéhez ment, felmentek Bródy Ernő dr. irodájába. A védő ezeket mondta:

— Nem igaz az, amit egyes lapok a Szegeden tegnap este történt dolgokról írtak. *Mi sem bankettet nem rendeztünk, sem csokrot nem adtunk.* Az ítélet kihirdetése után a néparadat magával sodort minket, nem volt más menekülés, hát bamentünk a Tisza-szállóba. És mert éhesek voltunk, sonkát rendeltünk. Ez volt az a híres bankett. A szegedi nők adtak csokrot Haverda Mariskának, nem mi. A tömeg éljenezte a kiszabadultakat, ennyi volt az egész, a többi részlet a fantázia szüleménye. Annyi tény, hogy az egész uton ünnepeletésben volt részünk.

Éjjel jelenti tudósítónk: Bródy Ernő és Lengyel Zoltán hosszabb nyilatkozatot tesznek közzé, amelyben kijelentik, hogy a valótlanságok egész áradata jelent meg ma a lapokban.

— Hazugság az, — írják — hogy pezsgőtünk, banketteztünk volna. A közönség virágokkal és apró ajándékokkal lepte meg Haverda Mariskát, aki azokat elfogadta, ennyi az egész.

Mikor a tüntetőktől már nem lehetett megmaradni a szállóban, Vojtha a vasúthoz ment ki; Lengyel Zoltán pedig Hajós dr.-ral titokban egy kávéházba menekült. Bródy, Klein és Haverda Mariska az első emeleti szobájukba akartak jutni, de ez nem sikerült nekik a kíváncsiaktól és kénytelenek voltak az utcára menekülni. A védők semmiféle csokrot nem csináltattak.

Lengyel és Bródy még kijelentik, hogy a budapesti tüntetések is nagy részben Haverda Mariska mellett szóltak, ők különben az ügyben csak kötelességüket teljesítették.

Az esküdtek és a törvényszék elnöke az ítéletről.

Varga József, a tegnapi esküdtszék volt főnöke egy szegedi hírlapíró előtt így nyilatkozott:

— Az esküdtszék tekintetbe vette Jánossynak fiatalkorától férfikoráig átélte sorscsapásait, szenvedéseit, nagy szerelmét Mariska iránt és szeretetét a kis gyermek iránt. Továbbá súlyt fektetett az orvosszakértők által elterjesztett véleményekre, melyek igazolták Jánossy nagyfokú idegességét, régi betegségét és beismerő vallomását. Ezekből kifolyólag az esküdtszék nem a rideg paragrafusok szerint, hanem saját lelkiismeretére és szíve sugallatára hallgatva mondta ki a felmentő verdiktet. Haverda Mariskára vonatkozólag pedig azért volt felmentő a verdikt, mert a bíróság nem talált bizonyító tényeket, bármint kutatott is ezek után. Ez az oka, illetve magyarázata Vojtha felmentésének is. A szabadkai tárgyalás egyáltalában nem befolyásolt bennünket. A székélyjelenetet nemcsak hogy figyelembe nem vettük, de létrejöttének módját is elítéljük.

A verdikre vonatkozólag kijelentette, hogy a Jánossyra vonatkozó első kérdésben 7 esküdtszék szavazott bűnössége mellett. Ha még egyetlen akadt volna, aki igennel szavaz, akkor a törvény szerint, mivel hétnél több igen lett volna, előre megfontolt gyilkosság bűntétében mondták volna ki Jánossyt bűnösnek. A Jánossyra vonatkozó többi kérdésben hatan a bűnösség mellett, hatan ellene szavaztak.

Hevassy Kálmán, a szegedi esküdtszék elnöke így nyilatkozott:

— A verdikt hallatára az első pillanatban én is meglepődtem, de azután lelki megnyug-

vást éretem. Ebből tudtam, hogy ez a meg-
lepő igazságszolgáltatás a merev jogszabályok-
kal ellenkezőleg ugyan, de ez esetben igaz
igazságszolgáltatás.

Nyilatkozott még Babó szavazóbíró is.

— Ha — ugymond — szakbírásg ítélt,
Haverda Mariskát és Vojthát felmenti, Já-
nossyt erős felindulásban elkövetett emberölés
büntetésében mondotta volna ki bűnösnek, de a
92. §. alkalmazásával a büntetést három évre
redukálta volna. Ebből tíz hónap vizsgálati
fogságba vétetett volna be, jó viselkedés
pedig a büntetés negyedét elengedték volna.
Igy Jánossy csak másfél évet töltött volna
fogságban.

Az igazságügyminiszter nyilatkozata.

Egy fővárosi hírlapíró megkérdezte Székely
Ferenc igazságügyminisztert, hogy mi a véle-
ménye az ítéletről.

— Az ítélet igazságos és nem objektív
az a kritika, melyet a közönség oly könnye-
dén gyakorol felette. Az esküdtek a tárgyalás
minden mozzanatát megfigyelték, végigélték és
bár nem ragaszkodva a paragrafusokhoz, de
meggyőződésük és lelkiismeretük szerint feltét-
lenül igazságosan ítélték. Más kérdés, hogy
szakbírásg így ítélt volna-e, de ez az ítélet
feltétlenül megállhat és nem diszkreditálja az
esküdtbírásg intézményét.

Nyilatkozott még Hajós Lajos dr. egyetemi
tanár is, aki a pörben orvosi szakértő volt.
Szerinte Jánossyt gyógyhelyre kellene kül-
deni, de sajnos, még védője sem gondolkodha-
tott erről, olyan váratlan volt a teljes fel-
mentés.

Fegyelmi Lengyel és Bródy ellen.

A budapesti ügyvédi kamara vá-
lasztmánya ma délután tartott ülésé-
ben elhatározta, hogy Bródy Ernőtől
és Lengyel Zoltántól felvilágosítást
fog követelni arra nézve, mennyiben
igaz az, hogy a Haverda bűnygyben
védői tisztük befejezése után ünne-
peltetésben részesítették a fölmentett
vádoltakat és a budapesti ut alkalmá-
val is — több lap közlése szerint —
ünnepeltetés rendeztek Mariska szá-
mára. Amennyiben ezek a hírek ig-
zak, mondja a kamara választmánya,
az sem az ügyvédi tekintélyvel, sem
annak jó erkölcsével nem volna ösz-
szeegyeztethető.

Haverda Mária cikket irt.

A ma lehurrogott, kigunyolt Haverda Mária
egy délután megjelenő lapban cikket irt Kál-
váriám címmel. A hosszú közlemény első része
arról szól, hogyan hiúsította meg az ő szívtel-
len anyja azt, hogy ő ahhoz a férfihez mehes-
sen feleségül, akit szeretett. „Hiába volt min-
den könyörgésem” — írja a híressé vált nő —
hogy anyámat engedékenységre bírjam; azt
mondta, hogy az a férfi nem vehet el engem,
mert nincs meg a 30 ezer korona óvadék,
amennyi egy hadnagynak szükséges, ha meg-
nősül. „De hiszen van nekünk elég pénzünk,
— feleltem — tegyük mi le azt az óvadékot.”
Az anyám erre azt mondta: „Ha egy hadnagy-
hoz adom a leányomat, akkor nem adok 30
ezer koronát. Egészen más, ha valami gazdag
nr venne feleségül.”

A cikk azután áttér arra: hogyan ismer-
kedett meg Jánossyval, majd pedig a szabad-
kai fogház izgalmairól ír. Részletesen leírja a
Winckler ügyész éjszakai látogatásait, úgy,
hogy az már a szabadkai tárgyaláson el-
mondta. A cikknek „A jövő” című fejezetében
azt mondja el a különös asszony, hogy egészen
a kis fiának akar élni a jövőben. „Ha ő nem
volna — írja — akkor öngyilkos lennék. Pén-

zem marad annyi, hogy abból rendesen megél-
hetek. Ha sikerül az örökösársaimmal, Denglék-
kel kiegyezni és a hitelezőimet mérsékel-
ten kielégíteni, marad még vagy százezer ko-
ronám.”

Sikkasztásért elítélt jegyző.

Az aradi törvényszék ítélete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 17.

Két napig tartó tárgyalás után ma fejezte
be az aradi büntetőtörvényszék 15 rendbeli hi-
vatali sikkasztással és közokirat hamisítással
vádolt Pap Aurél volt gurbai jegyző bűnygyét.
A királyi ügyész a mai főtárgyalás során ezekre
a vádpontokra tartotta fenn a vádat: Pap
Aurél Kinpán Demetertől és Köpe Sándornétól
megkeresés folytán 20—20 korona idegen adót
hajtott be, amelyet saját céljaira használt fel.
— Egy cselédlak építésénél 730 koronáról áll-
lított ki számlát az építőmesterrel, jöllehet
a munka csak 364 koronát tett ki, — a diffe-
renciát itt is saját céljaira használta fel. A
csendőrlak építéséből folyólag 189 koronát, a
jegyzői nyugdíjalapra szánt összegből 64 koronát
sikkasztott. — Csizmás Istóktól 30 koronát
szedett be, de ezt az összeget csak később
naplózta el. — Bunás Pável, Soldi Ilie és Szász
Páveltől kisebb-nagyobb összegeket szedett s
ezeket is később naplózta el. — A Greck An-
tóniánál lefoglalt ingókat saját magának tar-
totta meg. — A Lövinger Ignáctól beszédett
60 koronával csak később számolt el. — A
Szász Juontól beszédett adóval csak akkor
számolt el, amikor fegyelmet indítottak ellene.
— Csizmás Antontól szeptember havában 56
koronát szedett be, de csak a következő év
május 4 én számolt el vele.

A vádlott beismerte két tétel kivételével a
terhére rótt bűncselekmények elkövetését, de
azzal védekezett, hogy ő az utóbbi időben,
amikor fegyelmi eljárást indítottak ellene, el-
keseredésében nem vezetett rendes könyvelést,
hanem a kezeihez befolyt pénzeket, 1160 koronát,
a pénztárnoknak adta át.

A pénztárnok vallomása szerint Pap neki
csak 520 koronát adott át.

Fikker Károly királyi ügyész vád és Mar-
sieu Jusztin dr. ügyvéd védbeszéde után a bi-
rószék határozathozatalra vonult vissza s a
vádoltat tizenegy rendbeli sikkasztásért nyolc
havi börtönbüntetésre ítélte. Az elítélt feleb-
bezett.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Katolikus Háziasszonyok Egye-
sülete értesíti az érdeklődő közönséget, hogy
az egyesület által alapított cselédkör vasárnap
délutánjai azentúl mindig a Hasszinger-utcai
leányiskolában, 4—6 óráig tartanak meg. Az
érdeklődők tájékoztatására a vezetőség közli a
következőket: A cselédkör célja, hogy vasár-
naponként összegyűjtse a cselédleányokat, fő-
leg azokat, kik egészen árva, avagy hozzátar-
tozók itt a városban nincsenek. Teszi ezt
azért, hogy a leányok szabad idejüket ne le-
gyenek kénytelenek az utcán, vagy valamely
oly helyen eltölteni, ahol annak testük-lelkük
kárát vallja. A körben összegyűlt cselédleányok
a védőhölgyek felügyelete alatt kellemesen és
hasznosan szórakozhatnak. A védőhölgy alka-
lomszerűen megválasztott tárgyról: mint pl. a
tisztaságról, egészségről, rendszeretéről, sze-
rénységről, takarékoságról, stb. tart rövid sza-
bad előadást; majd olvasással, kézimunkával,
társasjátékokkal telik el az idő. E délutánokon
minden leányt, — ki oda kívánkozik, szivesen
fogadnak. A megjelenés minden időhöz kötve.
F. évi május hó 1-én az egyesület a cseléd-
otthon is megnyitja. Ez az intézmény csekély
díjazásért lakást és ellátást ad a városba jövő
helykereső és helynélküli cselédoknak azon pár

napra, míg helyet találnak. A kellő felügye-
letről itt is gondoskodnak és bizonyára sok,
jobb sorsra érdemes leányt megmentenek a
„kvártélyos” asszony néven ismert lélekkufárok
karmai közül. A cselédkör vezetője: Varjassy
Árpádné, egyleti alelnök, a cselédotthon veze-
tője: Réka Józsefné, egyleti alelnök.

(*) Előadások a fotoklubban. Az aradi foto-
klub a tél folyamán tagjai részére több ismer-
tetterjesztő és szakelőadást tartott. A legköze-
lebbi előadás a hó 25-én lesz, amidőn Somo-
gyi Jenő gépészmérnök az „arckép tele-
objektív”-ről tart szakelőadást. Előadás után
Rozsnyay József dr. fogja legújabb rendszerű
vetítógépével a klubtagok diapositivjeit leve-
títeni.

Adomák a politikában.

— Fővárosi levél. —

Az egyszeri zsidóember az utcán borzasz-
tón sietett. Találkozik vele egy másik zsidó s
kérdezi:

— Hová sietez, Móric?

— Sietek — feleli — az orvoshoz, mert va-
lahogy nem tetszik nekem a feleségem.

— Várj csak — mondja a második — az
enyém sem tetszik nekem, megyek én is veled.

...Igy mennek és csatlakosnak Héderváryhoz
a volt koalíció pártjaiból azok, akiknek már nem
tetszik a — feleségük.

Volt egyszer egy gazdag zsidócsalád, annak
egyetlen fia, akit szeretett volna kiházasítani. De
a fiúnak olyan sajátságos gyomorhabja volt, hogy
mindenütt, ahol megfordult, kikoszarattak.

Amikor aztán a legénynek egyszer ismét
lánynezőbe kellett mennie, akkor az aggodalmas
szülők adtak melléje egy jóra való öreg embert ki-
sérételül, akit elláttak a szükséges instrukciókkal.
Hogy vigyázzon a fiura s főképp éjszaka ne
hagyja el: legyen mellette s szükség esetén éb-
ressze föl, szóval: segítsen rajta.

El is mentek a lányos házhoz; tetszett a
legény és tetszett a lány. Az öreg ember vigyá-
zott a fiura. De szegény öreg éjjel fáradtan el-
aludt és a fiut az ágyban elérte a szerencsétlen
gyomorhabja.

Reggelre az öreg kétségbe volt esve s nem
tudván, mitévő legyen, elkezdett jajgatni, hogy —
ő milyen beteg, mennyire fáj az ő gyomra,
stb., stb.

A házbeliiek persze vigasztalták a szegény
öregét, hogy ne nyugtalanodjék, nincs semmi baj,
majd készítenek neki — csokoládét.

De amikor a fiatal vőlegény-jelölt látta,
hogy hozzák az öregnek a párolgó italt, ki-
lakadt:

— Én vagyok a beteg s ő kapja a csoko-
ládét.

... A sok hoppn maradt miniszter-aspiráns
és államtitkár-jelölt is elmondhatja:

— Nekünk fáj a hasunk és Héderváry kapta
a csokoládét.

A jó öreg Kossuth hiába volt mellettük,
nem hallgattak rá s ime, megtörtént a szeren-
csétlenség.

Az egyszeri zsidó ember baktat a szarár-
taligán, iszonya szében. Rá akar gyujtani a pi-
pájára a szegény zsidó, de nem tud. Elhasználja
minden gyujtóját, valamennyit eloltja a szél. A
mikor aztán már egyetlen gyujtója semes többé,
akkor nyugodtan zsebre teszi pipáját s rezignál-
tan mondja:

— Hát muszáj nekem rágyujtani?!

...Andrássy Gyula is minden ékesszólásával
megpróbálta a viharban összetartani az alkotmány-
pártot; amikor minden szépet és jót hiába puff-
fogtatott el hívei között, azt mondta:

— Hát muszáj nekem pártvezérnek lenni?

Gondnokság alatt a braganzai herceg.

Manipuláció hamis váltókkal.

Távirati tudósítás.

Arad, február 17.

Szegény braganzai herceget, mióta sikerült ifju felesége, Anita Stewart révén Amerikából néhány esengő milliót átvándoroltatnia, folyton üldözik a hitelezők. Régi adósságokat, régi zsora adósságokat akarnak rajta behajtani, miket az ifju Ferenc József herceg sehogyan sem akar fizetni. Ennek a sok pörnek, üldözésnek, hitelezői türelmetlenkedésnek a következménye lett aztán, hogy — mint nekünk Bécsből jelentik — a „Wiener Zeitung“, a bécsi hivatalos lap szomorú írást közöl: a törvényszék gondnokság alá helyezte a herceget és gondnokává Ruzicska Alajos bécsi ügyvédet nevezte ki. A hivatalos közlemény kapcsán Ruzicska dr. nyilatkozatot tesz közzé, amelyben elmondja, hogy a braganzai herceg 1908-ban Pariser Henrik-től váltóra kölcsönt vett fel. 250.000 koronát kapott készpénzben ezért 450.000 koronára kiállított váltót volt kénytelen aláírni, tehát hitelezője közel 200.000 korona kamatot számított. A rendezéskor Ruzicska dr., mint a herceg képviselője, Pariser Henrik ügyvédjének azt az ajánlatot tette, hogy Ferenc József herceg kifizet 250.000 koronát és megfelelő törvényes kamatot, de az ellenfél ügyvédje az ajánlatot nem fogadta el, hanem per útjára lépett. A berlini országos törvényszék előtt peresítette a 450.000 koronáról szóló váltót, mivel sem a herceg, sem családja nem akarta a teljes összeget kifizetni. A keresetet Berlinben nem tudták a hercegnek kézbesíteni, elküldték tehát Bécsbe, de Ferenc József herceg hónapok óta Párisban tartózkodik s jogi képviselével Ruzicska Alajos ügyvédet bízta meg. Ő kapta kézbe a keresetet s a hercegnek is az a kívánsága, hogy őt tegyék meg gondnokául.

Berlinből jelentik, hogy a braganzai herceg afférje erősen foglalkoztatja a berlini bünyügyi rendőrséget. A herceg, aki tavaly nőül vette miss Anita Stewart-t és most csödbe jutott, már hosszú ideje rengeteg váltókat írt alá. Ezeket a váltókat nemcsak a braganzai herceg, hanem Fred Vanderbilt is szerepel, mint elfogadó. Kiderült, hogy a fiatal herceg szélhámosok körmei közé került és őt is megtevésztették a Vanderbilt-névvél. A herceg meg volt arról győződve, hogy a váltók elfogadója a sokszoros amerikai milliomos. A család a következő módon derült ki:

Egy berlini kávéházban egy bünyügyi rendőrbiztos megfigyelt három embert, akik váltókról beszéltek és többször említették a braganzai herceg nevével kapcsolatban a Vanderbilt-nevet. Mikor a három férfi kiment a kávéházból, a titkosrendőr követte őket s az utcán felszólította a három külföldi embert, hogy adják elő azokat a váltókat, amelyeket a kávéházban egymásnak mutogattak. A férfiak ellenkeztek, de mikor a rendőrbiztos letartóztatással fenyegetőzött, kiadták a váltókat, melyek összesen fél millió márkára voltak kiállítva. Megindult a vizsgálat és bebizonyosodott a braganzai herceg teljes jóhiszemősége.

A csaló szövetkezet elhitette a fiatal herceggel, hogy hatalmas smaragd-bányák kiaknásásáról van szó, amelyek rengeteg hasznos ígérnek. Felmutatták Vanderbilt Fred váltóit 7 és fél millió márkára, amelyeken az amerikai milliomos mint elfogadó szerepel és rávették a herceget, hogy ő is írja alá a váltókat s lépjen be a vállalat igazgatóságába. A braganzai herceg kötelnek állt s kapott a csalóktól teljesen

értéktelen bányarészvényeket. A rendőrség kiderítette, hogy Vanderbilt Fred nevét ráhamisították a váltókra és aki az amerikai milliomos gyanánt szerepelt Berlinben, az egy Lackensteen nevű szélhámos. A rendőrség a hamis váltókat elkobozta. A váltókat a braganzai herceg úgy is aláírta, mint portugál infans, holott köztudomású, hogy házassága előtt hivatalos formában ünnepiesen lemondott spanyol heregi igényeiről és jogairól. Lackensteen, aki Berlinben mint Vanderbilt szerepelt, még idejében elmenekült Németországból és most állítólag Párisban rejtőzködik.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek: Vigyázz a nőre, vigjáték. G. Kertész Ella és G. H. Sándor fellelépével. (B. bérletszűnet.)
Szombat: Görög rabszolga, operett. (A. bérlet.)

Vigyázz a nőre!

(Bohózat 3 felvonásban. Írta: Georges Feydeau. Fordította: Góth Sándor. Bemutató előadás.)

Courbois Góth Sándor volt ma este a közirigység tárgya. Ő hozzá került egy éjszakára a legbájosabb Lili, Kertész Ella. Ez a kissé szabadabb tenorban tartott bevezetés az est hangulatának elkerülhetetlen folyamánya. Aki látták Feydeau mesés humoru bohózatát, csak természetesnek fogják találni, hogy a darab meséjének elhallgatásával csak azt az egy tényt említjük meg, hogy Courbois és Lili, no meg Preully grófnő, meg egy ágy kerülnek egymással okozati összefüggésbe. Az ágy fontos szerepét nem is lehet tovább feszegetni, mert hát lapunk lány-olvasóinak tiszteletreméltó szülei bojkottal sujtánák a lapot. Tehát ennek az el nem mondható meséjű darabnak, melyben Góthék, az aradiak dédelgetett vendégművészei excelláltak, kolosszális sikere volt ma este. Olyan kacagást, mint a milyent ma este a Vigyázz nőre képtelennél képtelenebb helyzetei váltottak ki a közönségből, talán még nem is hallottunk az aradi színházban. Mikor Góth Sándort déli fél egykor fölírzza a szobalánya, akkor percekre megakadt a jelenet, mert a fal-engető kacagástól egyetlen szót sem lehetett hallani. És ez így ment jelenetről, jelenetre, ha pedig ezek után eszébe jutna valakinek Feydeau bohózatának szabadabb berendezésén megbotránkozni, az viselje el a nagyképűség vádját és költözzék ki a lex Heintze hazájába, Németországba.

Ezen a pompás darabon csak mulatni lehet és Góthéknak mindenki, aki csak a színházban volt, hálával tartozik azért a szívet-lelket derítő élvezetért, melyet fejedelmi humorokkal nyújtottak a közönségnek. Góth az ellenállhatatlan komikumát ragyogtatta Courbois szerepében, Kertész Ella pedig ebben a drasztikum mesgyéjén járó bohózatban is épp olyan nagy művésznőnek bizonyult, mint a legnemesebb művészetet igénylő szerepeinek megjátszásában. A pompás előadás sikerét vitték még H. Harmath Józsa, Várnay, Leóvey, Ditrói, Polgár és Dolly. H. G.

* Ditrói Mór a „Vigszínház“ tagja. Alig van egy esztendeje annak, hogy Ditrói Mór otthagya a huszártiszti pályát s ambícióit követve, a színpadra lépett és most, egy év után már a „Vigszínház“ elsőkelő művészgárdájába szerződött. Ritka karriér ez és csak a legkiváltságosabb talentumok tesznek meg ilyen rövid idő alatt oly jelentős utat a díszesség utvesztőjében. Ditrói Mór az „Ocskay brigadéros“ címszerepében mutatkozott be az aradi publi-

kum előtt, mérsékelt sikerrel, azóta pedig egyik legnépszerűbb, legtöbb sikerrel dicsekedhető tagja lett az aradi színtársulatnak. A siker állandó kísérője volt Ditrói rövid, de máris eredményes művészpályájának. Nagy intelligencia, rokonszenves, elegáns megjelenés és szerepeinek eredeti felfogása és megjátszása jellemzik Ditróit. Ezekkel a kvalitásokkal megy fel Ditrói a „Vigszínház“-hoz, melynek, anélkül, hogy túlzó jóslásokba akarnánk bocsájtkozni, egyik kiváló erőssége lesz. A „Vigszínház“ sokat nyert Ditrói szerződésével; a mostani hét-ezer koronás fizetése a három év lejártával bizonyára megduplázódik. Ditrói Mór április 1-től kezdve lesz működő tagja a „Vigszínház“-nak.

* A mai Csaye-estélyre szóló jegyek csekély számban a délelőtti folyamán Klein könyvkereskedésében és este 7 órától a pénztárnál válthatók. A hangverseny kezdete pont nyolc órakor.

* Premierek. A jövő héten két nagy hírű ujdonság kerül színre. Az egyik Shaw Bernát-nak híres színdarabja, a Brassbound kapitány megtérése, a másik pedig a Trenk báró című operett.

* Két előadás a Kölcsey-egyesületben. A szombati felolvasás irodalmi és művészi tárgyival és előadóival egyaránt számíthat a közönség érdeklődésére. Az aradi tollforgatók közt jó hangzásu Rubenescu Augustus neve. A mese jelentősége, melyről szólani fog, egyaránt érdekes az irodalom és a nevelés szempontjából. A Kölcsey egyesület vendége: Alexander Bernát dr. A művész képzelő erejéről szólván tulajdonképpen a társadalom esztetikai életének titokzatos szövevényébe fog bevilágítani azzal a ritka átható világossággal, mely ennek a tudós művészléleknek sajátos ereje. Az előadás után a Fehér Keresztben a társadalom minden köréből való társaság fog együtt vacsorázni Alexanderrel.

* „A Nyugat.“ Ignotus, Osváth Ernő és Fenyő Miksa irodalmi s kritikai szemléjének február 15-iki száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Szép Ernő: Vers. Móricz Zeigmond: Sárarany. Ady Endre: Versek. Kafka Margit: Selma Lagerlöf: Az Antikrisztus csodái. Peterdi István: Versek. Nagy Lajos: Nagysütörtök (Novella.) Tóth Árpád: Versek. Lengyel Géza: Grafika. Lesznai Anna: Versek. T. Józsi Jenő Firona (Novella.) Ignotus: Változatok szemjatekra (Vers. II.) Feleki Géza: A szava'ó művészet önállósulása. Figyelő: Dukai Takách Judit (Schöpflin Aladár.) A nagy halott. (Lengyel Menyhért). Erzsébet királyné emléke (Lengyel Géza). A nagyasszony (Fenyő Miksa). Kamarast az Urániában (Karinthy Frigyes). Lenkei Henrik Az én hőseim (Karinthy Frigyes). A Nyugat február hó 28-án este 1/8 órakor a Royal-szálló dísztermében felolvasást tart, amelyen Varsányi Irén, a Vigszínház művésznője is közreműködik. A „Nyugat“ előfizetési ára: félévre 10 kor., egész évre 20 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Rákóczi-ut 9. II/7.

* A belga lovaglósiskola Ippernben. Az Uránia színház példátlan sikert aratott sport-műsorán is feltűnést kelt az a bámulatos szép mozgófénykép, mely a belga hadsereg ippéri lovaglósiskoláját mutatja be, nagy művészzel színezett mozgófényképben. Különösen érdekes és szokatlan a tisztek staféta-lovaglása. A leggyorsabb galoppban lovagolnak a tisztek álló helyzetben, előbb egy lovon, majd két lovon állva, majd ismét két lovat hajtva maguk előtt. Gyönyörű ugrásokat látunk, szinte háborzongató, amint meredek hegyeken ereszkednek le, utána gyors iramban vágatnak fel a hegyek oldalán. Színes, érdekes vadászverseny, melyben hölgyek is részt vesznek fejezi be a gyönyörű képet. Az Urániát zsúfolásig megtöltött közönség elragadtatással gyönyörködik a sportműsor páratlan látványában. Egyik kép bravurosabb a másikkal és a közönség egyhangú véleménye, hogy még az Urániában sem látott ehhez a műsorhoz hasonló pazar műsort. 241

HIREK.

A bécsi lakosság

a trónörökös üzletei ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, február 17.

Megírtuk, hogy a trónörökös a bécsi Beatrix-utcában lévő 25. és 27. számú házaik bérbe akarja adni egy belga automobil-gyárnak, és ez ott garázst építené. A lakosság tiltakozott ez ellen, mert a házak közelében elemi iskolák vannak és attól tartanak, hogy az ott közlekedő 3-400 automobil veszélyeztetné a gyermekek életét.

— Tegnap — mint Bécsből jelentik — a bécsi törvényhatóság közgyűlésén interpellációt intézett Winarsky városi képviselő ez ügyben a polgármesterhez. A tanács azt jelentette, hogy még nem adta meg az építési engedélyt, mert a kérelmezők nem terjesztették be az építési terveket és ha megadja, akkor oly intézkedéseket tesz, hogy a lakosságnak nem lesz oka a nyugtalanságra. A tanácsban megvan a hajlandóság arra, hogy megengedje az építkezést a belga társaságnak, mely 75 ezer korona évi bért fizetne a trónörökösnek a telkek bérléséért. Nem így a képviselőtestület, melynek többsége ellenzi, hogy az említett utcában garázs épüljön. A tanács most maga dolgozott ki egy új építési tervet, amelyben a garázs kijárata nem oda jutna, ahol az iskola fekszik. Azonban ennek a tervnek az a baja, hogyha nem is a garázs kijáratával egy utcában, de a szomszédos utca sarkán kerülne közel egy kisebb elemi iskolához.

A Neuling-utca háztulajdonosai beadványban tiltakoztak ma a tanács emez újabb terve ellen és maga a rendőrség is kifejezte aggodalmát, mert az újabb terv megvalósítása esetén az utca közbiztonságáért nem vállalhatna felelősséget. Az egész város lakosságának hangulatán észlelhető, hogy nagy elkeseredést és elégedetlenséget szülne, ha a tanács a belga társulatnak a trónörökös telkein építkezési engedélyt adna.

A trónörökös az ügy minden fázisáról behatóan van informálva és kellemetlenül érintette a bécsiek magatartása.

Meghívó.

Országos pártunk e hó 19-én, délután 3 órakor tartja alakuló nagygyűlését Budapesten, a Vigadó nagytermében. Városunk és pártunk érdeke, hogy a gyűlésen Arad minél nagyobb küldöttséggel vegyen részt.

Azzal a hazafias kérelemmel fordulok tehát az új pártalakulással rokonszenvező t. elvtársaimhoz, hogy a nagygyűlésre Budapestre feljönni sziveskedjenek. Találkozási hely: szombaton, 19-én, délután 2 órakor a Vigadó-kávéház helyisége.

Urbán Iván.

— Makó ellentáll. Makó város képviselőtestülete e hó 14-én tartott ülésén kimondta, hogy önként befizetett adók a m. kir. adóhivatali pénztárba nem lesznek beszolgáltatva, hanem a takarékpénztárban elhelyeztetnek.

— Adakozás Tisza Kálmán szobrára. Tisza Kálmán Budapesten felállítandó szobrára ma a következő adomány érkezett hozzánk:

Bing Vilmos

50 kor.

Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— A boszniai alkotmányt életbeléptetik. Bécsből táviratozzák: A király ma szentesítette Bosznia-Hercegovina alkotmányára vonatkozó törvényeket, amelyeket a hivatalos lap holnapi száma közöl. A régi kormány vonatkozott szentesítés alá terjeszteni a javaslatokat, amelyeket az új kormány most a felség elé terjesztett. A szentesített törvényjavaslat hat fejezete a következő: I. Statutumok Bosznia-Hercegovinára nézve. II. Választási törvény. III. Az új tartománygyűlés házszabályai. IV. Az egyesülési jog. V. A gyűlekezési jog. VI. A kerületi tanácsosokra vonatkozó törvények. — Az alkotmányt *rendeleti úton* léptetik életbe.

— Magyar istentiszteleték Bécsben. Bécsből jelentik: A Bécsben lakó magyar evangélikusok részére magyar istentiszteleteket fognak tartani. A bécsi ev. egyháztanács már kijelentette, hogy imatermék a magyar istentiszteletek megtartására átengedi. Az istentiszteleteket Ludik Manó bécsi ev. hitoktató végzi.

— Deák Ferenc szobor Szegeden. Szegedről jelentik: Lázár György dr. polgármester kezdeményezésére — a Rákóczi- és a Dankó-szobron kívül — még egy új szobor felállításán fáradozik Szeged. Deák Ferencnek akarnak szobrot emelni, még pedig úgy tervezik, hogy a Deák-szobrot Zala György készítse.

— A forrongó Görögország. A görög hadsereg körében most újból erős és veszedelmes forrongás terjed. Egy athéni jelentés szerint a nagyobbbrangu katonatisztek, akik kezdetől fogva nem szimpatizáltak a katonai ligával, most egyenesen szembehelyezkedtek vele. Az ellentétek a tengerészeti személyi ügyeinek és anyagi helyzetének rendezése körül támadtak. A katonai liga és a magasabbrangu tisztikar fegyverkezve és harcra készen áll egymással szemben.

— A pécskai Maros-híd. A pécska—szentpéteri Maros híd régóta húzódó ügyében most végre a vármegye törvényhatósága fogja megtenni a régóta szükséges intézkedéseket. A pécskai képviselőtestület megváltoztatva eddigi álláspontját, legutóbbi közgyűlésén úgy határozott, hogy a hidat nem tartja szükségesnek. Ez a határozat szombaton fog a megye közgyűlése elé kerülni. Az állandó választmány azt fogja a közgyűlésnek indítványozni, hogy a község határozatát semmisítse meg és az alispán előktele alatt egy szakbizottságot küldjön ki, mely a helyszínen megtartandó vizsgálat alapján fogja megállapítani, hogy van-e szükség a hidra és ha — ami előrelátható — ezt szükségesnek tartja, mikor és milyen módon kezdjék meg az építést.

— Dinamit merénylet? Leit Gáspár, a Baruch, Bernstein és társa temesvári fűszerkereskedő cég üzletvezetője ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy a cég pincéjében az áruk között egy dinamittöltényt talált. Leit a rendőrségnek a töltényt átszolgáltatta és az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a töltény tényleg dinamittal van megtöltve és annak esetleges felrobbanása mérhetetlen károkat okozott volna a cégnek. A rendőrség a rejtélyes ügyben a legnagyobb körültekintéssel folytatja a nyomozást.

— A függetlenségi és 48-as kör tagjai felkóretnek, hogy folyó hó 18-án, pénteken este 8 órakor a 888-as vendéglőben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Nagy Kálmán elnök.

— Újabb felfedezés a Marson. Newyorkból jelentik: Lovell tanár, a flagstaffi csillagvizsgáló igazgatója épen most fejezte egy óriási Mars-osztorona felfedezését. A csatorna körülbelül ezer mérföld hosszúságban vonul el a termékenynek tartott tájaktól, az ugynevezett Syrtis majortól Sylia sivatagon keresztül dél-nyugatnak. Lovell tanár lefényképezte a csatornát, mikor az vízzel megtelt. Megfigyelései szerint május és szeptember hónapok között azok a kietlen tájak, melyeken a csatorna elvonul, hirtelen megtermékenyültek. Lovell tanár állítása szerint feltétlenül bizonyos, hogy a csatorna mesterséges mű és hogy a Marson emberek laknak. Burren tanár, a leghíresebb amerikai csillagász megvizsgálta a fényképeket és azt hiszi, hogy Lovell tanár felfedezése igen nagy jelentőségű és bizonyítékul veendő annak, hogy a Marson intelligens lények élnek.

— Egy orvos fegyelmi ügye. Besztercebányáról jelentik: Ma hozta meg Rápási Mátyás, Zólyom vármegye alispánja Raitsits Lajos dr. egészségügyi tanácsos ellen megindított fegyelmi eljárásban az ítéletet. Raitsits dr. maga kérte maga ellen a fegyelmi eljárást, mert azt irták róla, hogy a kórházban egy szülésnél oly operációt végzett, mely halálos kimenetelű volt. Az alispán Raitsits Lajos drt felmentette a vád alól és ellene a további eljárást beszüntette, mert a vizsgálat folyamán megállapították, hogy az elkövetett mulasztás a kórház egyik ápolóját terheli, ki méltó büntetésben részesül.

— Eljegyzés. Schweiger Pál cukrász e hó 16-án tartotta eljegyzését Izsák Berta kisaszszonnyal, Izsák Ignác aradi vendéglős leányával.

— Kell Manó cég ajánlja hirtelre kellemegyebarisnyait és ruhadísz remekét. Telefon szám 673. 652

— Szülésznők konkurrenciája című minapi közleményünkre vonatkozólag az alábbi sorokat kaptuk: Prunner Jánosné vádja ellen egyelőre csak annyit jegyzek meg, hogy panaszja teljesen alaptalan. Hamis vádja ellen annak idejében a panaszt megtaszom. Arad, 1910. február 17. Szabó Lajosné szülésznő, Flórián-utca 4.

— Ünnepezt állatorvos. Nagyhalomgyőről írják nekünk: Székely Áron, az itteni járásnak Mezőkovácsházára áthelyezett állatorvosa, bucsuztatása előjából az itteni és a környéktől intelligencia az esze főnyes társasvárosát rendezett. Nagyszámban gyűlt össze egy egész járás közönsége, tanujelét adva a távozó állatorvos iránti általános rokonszenvenek és közbecsülésnek. Székely Áron ugyanis 8 és fél évig látta el a járás állategészségügyét és ez idő alatt e téren oly szakképzett és fáradhatatlan munkásságot fejtett ki, hogy itteni működésének befejezése alkalmával mindenki részéről a legőszintébb elismerésben részesült és sajnálatlalt látják őt távozni. Halálával emlékeztek meg itt működéséről, a mellyel a járás állategészségügyét a mai nivójára emelte. Hathatós intézkedésekkel és különös gondnal igyekezett a ragályos betegségek megakadályozására. A járványok feltartása által az állatvásárok egyszerűen voltak elzárva, nyilvánvaló tehát ebből is, hogy állandóan szem előtt tartotta a járás közönségének összérdekeit is. A társadalomnak is igen értékes tagja volt, élénk részt vett minden közhasznú mozgalomban, s a személye nagy becsben részesült. Távozása tehát a járásban érthetően általános sajnálkozást keltett. Székely Áron utóda Kelemen Márton, volt nyiracádi állatorvos lett, kit a banketten melegen üdvözöltek és ünnepeleek. A bankettet, melyet a Kovács féle vendéglő helyiségében tartottak, tánc követte s a mulatság kedélyes hangulatban kora r ggelig folyt.

Háremhölgyek kalandja Szegeden. Tegnap este a Budapest felől érkező gyorsvonat egyik másodosztályú kecsijából — mint Szegedről írják — kiszállott két feltűnően elegáns ruhájú lefátyolozott hölgy. A hölgyek rövid ideig tanácstalanul néztek maguk körül, aztán odamentek egy rendőrhöz és valamit kérdeztek tőle. A rendőr nem értette a hölgyek nyelvét. Elvezette tehát egy vasúti tiszthez, majd másik, harmadik és negyedikhez, de senki se tudott velük beszélni. Már-már nem tudták, hogy mit tegyenek a két hölgygyel, mikor előkerült Dávid Sándor állomási vendéglős, aki az összes európai nyelveket tökéletesen beszéli.

Dávid Sándor aztán hamarosan megtudta, hogy a két hölgy Riza bég két legszebb háremhölgye, akiket a török főúr, ígéretéhez képest, elűldött Ferenczi Mátyás rendőrbiztosnak — feleségül. Nyomban kocsiba ült a hölgyekkel és elhajtattott Ferenczi lakására. A rendőrtiszt éppen agglégényi vacsoráját költötte el, mikor a vendégek megérkeztek. Értelhető zavarba jött, mikor Dávid Sándor megmagyarázta a két hölgy jövetelének célját. Sok ideje azonban nem volt a csodálkozásra, mert a hölgyek azonnal otthon érezték magukat és fátyolukat letéve, egyik jobbról, másik balról melléje telepedett. Dávid Sándor és Ferenczi csak ekkor csodálkoztak el igazán. A hölgyek egyike a legtökéletesebb szőke szépség volt, ábrándos kék szemekkel, piciny piros ajkakkal, átlátszó, fehér arcán szemérmes pirulással. A másiknak éjfékete haja, villogó tüzes szeme, rózsás arca és biborpiros kis szája volt. Karesu természetüket a legdrágább selyemruha fedte. A szegény rendőrtiszt igazán nehéz helyzetben volt. Nem tudta, mit tegyen a két hölgygyel. Mind a kettőt nem veheti feleségül, választani pedig igazán nem tudott közülök. Próbálta a választást a hölgyekre bízni. Egyik maradjon itt, a másik menjen vissza a hárembe. Csakhogy erre nem voltak hajlandók. Mindakettő ott akart maradni. Végre is úgy határozott a rendőrtiszt, hogy a hölgyeket ott tartja magánál. Egyiket majd törvényes, a másikat meg törvénytelen formák között veszi feleségül. — Ennek a furosa dolognak pedig az a magyarázata, hogy amikor az őszön a Szegeden járt török küldöttség vezetője, Riza bég tudomást szerzett a rendőrtiszt agglégényi voltáról, megígérte, hogy küld neki feleséget.

Elfogott katonaszökevények. Arad felől a napokban körülbelül harminc tagból álló munkáscsapat érkezett Békés-Csabára, ahonnan Szeged felé igyekeztek. A csabai rendőrségnek feltűnt, hogy a munkáscsoport tagjai mind serdülő fiatal emberek s ezért táviratilag felkérte a szegedi rendőrkapitányságot, hogy a pályaudvaron hallgassa ki őket, mert erre a csabai rendőrség a vonat indulása miatt képtelen volt. A szegedi rendőrség már várta az érkezőket s a pályaudvaron ki is hallgatta őket s megállapította, hogy mind a harminc munkás katonaszökevény s hogy katonai szolgálat előtt akartak Amerikába kiszökni utlevél nélkül.

Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban február hó 17-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Rajku Izidor kisbirtokosnak Hortenzia nevű leánya, Egedi István váltókezelőnek Erzsébet nevű leánya. Meghalt: Eberhardt József 83 éves volt kerékgyártó mester, Wesser György 5 éves fiú; Kocsis Pál 71 éves szabó, özv. Nagypál Györgyné 94 éves magánzónó, Vörös Amália 80 éves magánzónó.

Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb Málnás-crém szappan, puder és kézfínomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

Öngyilkosság az utcán. Temesvárról táviratozzák: Egy Temesvároitt általában ismert, külön természetű férfi dobta el magát az életet ma este. Öngyilkosságának módja is elárulja a külön természetét: este nyílt utcán felvágta kezének ütőerét. Petrovics Aurél negyvenkét éves kőfaragósegéd az öngyilkos, aki érdekes multra tekinthet vissza. Mint fiatal ember kikerült Franciaországba és több esztendő Párisban töltött. Onnan Ausztriába utazott, ahol belépett az algiri időgen legióba. Nemrég visszakért Temesvárra, de ekkor már annyira feltűnő volt a viselkedése, hogy hosszabb időre a közközbizottság megfigyelő osztályába helyezték el. Kiszabadulva Fiuméba utazott, ahonnan rövidesen visszatért Temesvárra. Elmebaja ezalatt mindjobban erőt vett rajta és valószínű, hogy végzetes tettét is egy ily rohamban követte el. Ma este kilenc óra tájban a hatalmas természetű férfi a gyárvárosi Kossuth téren haladt. Hirtelen ledobta magáról kabátját, kirántott a zsebéből egy borotvát és mielőtt még valaki megakadályozhatta volna, balkezén felvágta ütőerét. A mentők részcsítették az első segélyben, majd beszállították a közközbizottságba. A szerencsétlen ember nemsokára elvérzett.

Kossak osász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

Az előkelő hölgyek figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett női-divattermetemet. Angol és francia osztályomban elsőrendű munkásokat foglalkoztatok s így a legtökéletesebb kivitelben és jutányos áron szállíthatom úgy az angol, mint a francia toaletteket. Estélyi és bál ruhák, valamint belépő és színházi bluzok a legizlésebben készülnek. Tavaszai újdonságaim a közel napokban megérkeznek, ezek megtekintésére tisztelettel meghívom az uri hölgyeket. Személyes vezetésem alatt álló varró és szabászati mintarajziskolámban a II-ik kurzus február 15-én kezdődik. Itt a növendékek a saját, vagy hozzátartozóik részére készíthetnek ruhákat, felöltőket stb. Külön szabászati tanfolyam varrónők és szabászati tanítónők részére. Németh Jánosné, Deák Ferenc-utca 30. sz. 913

Francia Hkőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 270

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Asszony a tüzes kemencében. Kaposvárról táviratozzák: Borzalmas bűnyet tárgyalt ma a kaposvári esküdtbíró. Berkes Sándor berzencei s-rtéskereskedő, 1909. július hó 14-én, a kenyérsütés végett befűtött kemencébe dugta Magyar Istvánnét, aki a szenvedett sérülések következtében 1909. október 31-én meghalt. Halált okozott súlyos testi sértés büntetésével és magánlaksértés elkövetésének vádjával illetve a királyi ügyészség Berkes Sándort, aki ma állott bírái előtt. Az esküdtészek megalakítása után kihallgatták a vádlottat, aki 63 esztendő. Elmondta, hogy 1909. július 14-én hajnalban sertésvásárlás céljából el távozott hazuról és csak délután 2 óra tájban tért haza falujába. Ekkor odahaza a lakásán feleségét vérbe borulva találta és kis unokái sirva vették körül az asszonyt. Berkes Sándornét Magyar Istvánné verte verésre, mert a két szomszédasszony állandó haragban állott egymással. A vádlott tagadta, mintha Magyar Istvánnéhoz nyult volna, mert ő a maga felesége ápolásával volt elfoglalva. Viszont Magyar Istvánné több szomszédjának elmondta és később eskü alatt a hatóság előtt is vallotta, hogy Berkes Sándor berontott az ő konyhájára, őt földreterpette, fojtogatta és az égő kemencébe akarta tolni és így a paraszakon súlyos égési sebeket szenvedett. A kihall-

gatott tanak azt vallották, amit nekik Magyar Istvánné életében mondott és így terhelő valamást tettek a vádlott ellen. Kihallgatták Berkes Sándor feleségét is, aki az ura javára vallott, elmondván, hogy őt Magyar Istvánné téglákkal dobálta fejbe s általában Magyar Istvánné beszámíthatatlan asszony volt. A legterhelőbb tanu az elhunyt sértett asszony kis leánya volt, aki látta, hogy Berkes Sándor az édesanyját fojtogatta és a kemencébe akarta tolni. A vádlott erre a vallomásra azt hajtogatta, hogy a kis leányt betanították a vallomásra. Az esküdték a feltett kérdésekre azzal feleltek, hogy Berkes Sándor bűnös a halált okozott súlyos testi sértés elkövetésében s e verdikt alapján a törvényszék Berkes Sándort 3 évi fegyházra ítélte.

§ Telvaj cigány. El hó 4-én az aradhegyaljai motorosvasut aradi állomásán Bartolomei Györgyné szemlaki asszony zsebéből kilopták 150 korona készpénzt tartalmazó pénztárcáját. Az asszony azonnal észrevette a lopást, lármát csapott, mire két cigány: Farkas László és Farkas József futásnak eredtek s az előbbi az ellopott pénztárcát, hogy ne találják meg nála, Ries Mátyás tüzletébe dobta be. Zih járásbíró a tolvaj cigányt ma három heti fogházbüntetésre ítélte.

Törbessalt lovag.

A „Békésvármegyé”-ben olvassuk ezt az apró és valószínűleg erősen tulzott históriát:

Csabaváros társadalmi köreiből egyébről sem beszélnek mostanában, mint egy szerelmes állatorvosról, aki az Eva almája helyett Ádám osutkáját kapta, még pedig oly körülmények között, hogy alighanem örökre elmegy a kedve a hasonló kalandoktól.

Ismert alakja a csabai fiataiságnak V. Jenő csabai állatorvos, aki csak nemrég községi alkalmazott volt s állásáról apróbb kellemetlenségek után lemondani volt kénytelen. Mintán azonban szüleinek nagyobb birtoka is van, ennek kezelését vette át s mint jónevelésű gazdászhoz illik, belebujt a csizmába és a bricseszbe. A bricsesz igen szép egyenruha s főleg, ha az ember lovon is jár, ugyancsak emeli a fehérség előtt a tekintélyt.

Igy gondolta ezt V. Jenő is, aki nem egyszer lovagolt Dénes Lajos jómódu iparos lakása felé, kinek nem annyira a házatája, mint csinos, kívánatos fiatal felesége tetszett neki. Utcán, bálban, vagy összejöveteleken örökké a sarkában lógott s kitaróan vezette ellene az ostromot. Bárha a legádázabb szerelemnek is vége szokott lenni, az asszony ezt kívánni nem akarta. Szólott az urának, aki nem azért lakatos, hogy meg ne találta volna a dolog nyitját. A következő mesét komponálták ki: Az asszony ugytesz majd, mintha V. nála végre meghallgatásra talált volna. Az asszony megsugta, hogy mikor jöjjön, az ura aznap nem lesz odahaza. Dobogó szívvvel várta a rég sóvárgott pillanatot, mikor a menyország ajtaja kinyílik előtte s lázas ajkát rányomhatja az imádott nő perzselő ajakára.

Csakhogy V. Jenő tervez, Dénes Lajos végéig... A menyország alig kezdett kinyílni, már is a poklok minden gyehennája szakadt a szerencsétlen lovag nyakába s felszarvazott férj helyett, fel-fegyverzett férjet hozott elébe. S óh, fájdalmak fájdalma!

A búbajos angyal statisztált ez esethez, melynek nyomai nem a legkellemesebb emlékekkel véződtek V. Jenő tetejétől-talpáig!... Amint az orvosi látlelet is igazolja. Így esett az eset Békéscsabán, egy homályos, édes találkozás, az Urnak 1910-ik esztendejében, ugy február hónap elején...

MULATSÁGOK.

(=) A Toldi Athletikai Klub bálja e hó 26 án lesz a Fehér Kereszt disztermében. A mindig fokozódó érdeklődés, mely a bál iránt nyilvánul a fáradságot nem ismerő előkészítő bizottság, amely a meghívók legnagyobb részét szétküldötte, előre is biztosítja a bál szép sikerét. Sikerült a rendezőségnek védnökökül Porcia Lajos grófot és Hunyady Károly grófot, díszvendőkkül pedig Gutzjahr Mihályt, Szakolezay Lajost, Sármezey Endrét és Balogh Istvánt megnyerni.

SPORT.

+ Az aradi posta és távirat tisztviselők sport egyesülete e hó 27-én, vasárnap d. u. 4 órakor kezdődőleg tartja a Millenium sörözők külön termében V. rendes évi közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések, — titkár, pénztáros, szertáros, gazda — számadások, mérlegek bemutatása, költség-előirányzat tárgyalása. 3. Felmentvények feletti határozat. 4. Tisztviselők és választmány egy évre való megválasztása. 5. Indítványok. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban az elnökséghez adandók be.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Pankota. Sorsjegye eddig nem nyert.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 17

Kínálat, vételkérő korlátolt, 8000 mm. változatlan Amerika 1 1/2-ei magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárítat	2 órai sárítat
Tengeri 1910. májusra	8.58—8.59	8.58—8.57
Buza 1910. áprillira	8.91—13.82	8.78—13.79
Zab 1910. áprillira	7.41—7.42	7.40—7.41
Rozs 1910. áprillira	9.38—9.39	9.35—9.36
Buza 1910. októberre	11.55—11.56	11.51—11.52
Buza 1910. májusra	13.59—13.60	13.57—13.58
Rozs 1910. októberre	8.55—8.56	8.51—8.52

Zárul 6 órakor

Oestrák hitelrészvény	674.75
Magyar hitelrészvény	811.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. február 17.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13.45—13.50
76	13.50—13.55
77	13.55—13.60
78	13.60—14.65

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	13.40—13.45
Rozs új	9.00—9.10
Árpa új	6.40—6.50
Zab új	6.65—6.70
Tengeri régi	5.85—5.90

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 400—405 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 100—02 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 160—162 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 161—166 fillérig.

Sertéselészám: február hó 14. napján volt készlet 22210 darab, február 15. napján felhajtattott 43 darab, febr. 15. napján elszállítottott 258 darab, február 16. napjára maradt készletben: 22,805 darab. A hízott sertés üzlet irányzata változatlan.

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1910. évi február hó 18. án:

Bérletiszünet. Bérletiszünet.

G. Kertész Ella és Göth Sándor vendégfel-
léptével:

Vigyázz a nőre.

Bohózat 3 felvonásban, 4 képben. Irta: Feydeau Georges.
Fordította: Göth Sándor.

SZEMELYEK:

Courbols	Góth Sándor.	Adonis	Boda Ferenc.
Étienne	Delli Lajos.	Bibischon	Belinszky.
Pochet	Varnay Jenő.	Rendőrbiztos	Gerő János.
Van Pützebonn	Polgár S.	Polgármester	Kulcsár L.
A fejedelem	Leóvel Leó.	Lili	G. Kertész E.
Krcsmrnadta	Ditrói Mór.	Iréne	H. Harmath J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadeg-tér mellett.)

Műsor 1910 február 18-án péntek

1. Angol boxoló verseny. — 2. Kellermann Anna, a kis uszóbajnoknő. — 3. Leopárdvadászat. — 4. Kerekcsolyázók. — 5. Belga lovaglósikola Ippern en. — 6. Látogatás a párisi állatkertben. — 7. Motoros kocskák (váltózeitek) versenye. — 8. Blackwood Jim, a Derby nyerd. — 9. Jegesmedve vadászat az északi sarkvidéken. — 10. Az 1909. évi glasgowi nagy akadályverseny.

Előadások délután 1/2 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukraszda.

NYILTTER.

Nyilatkozat.

Tegnapelőtt ismeretlen tettes azt állította sajtó útján rólam, hogy a rendőrség ellenem hitelezési csalásnak tényálladékát állapította meg. Ez az állítás rágalmozás és ezért Schmitt Sándor dr. ügyvédemet utasítottam, hogy a sajtótört haladéktalanul tegye folyama ba.

A valóság az, hogy Weisz és Rosenberg bórkereskedő cégnél (nem tévesztendő össze Weisz Farkas jónévű céggel) bórárukat vásároltam, de később ezen céggel az üzleti összeköttetést szerencsémre megszakítottam és a cég követelését ki akartam fizetni, de a cég a nála lévő mintegy 10 drb. kitöltetlen fedezeti váltómat nem akarta kiadni és 240 kor. helyett 810 koronát követelt. Természetes, hogy így nem fizettem. Az is természetes, hogy a cégnek a követelését ily körülmények között polgári bíróság meg nem ítélteti és ezért választotta a cég a büntető feljelentést; azt hive, hogy a fejem lágyára estem és feljelentésétől holtra ijedek. Ezt én nem teszem, azonban ha a kir. ügyészség ügyemben megszüntető határozatot hoz, megígérem Rosenberg urnak, hogy feljelentem a Btkv. 260. §-ába ütköző hatású rágalmozásért.

Arad, 1910. febr. hó 17. én.

Popeszku Patrik.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

**MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA
TÖBBSZÖR GYÓGYEREDMÉNYEKA**

**APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVÉZ**

*zel gyomor, dese-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és hugysavas
diathesis eseteiben.*

**KAPHATÓ Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél**
6341 Aradon

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva

Boros Béni-tér 2. szám

saját házukba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkor legju-
tányosabb áron

**elsőrendű Magyar és Porosz bányákbt
kőszén és kokszt,
kovács kőszén**

Jól kiégetett, pormentes

Bükk-faszén.

Szállitmányainkat pontosan
mérve, plombázott zsákokban, a
miniszteri és főkapitányi rende-
let szerint teljesítjük.

Becsés rendelmenyelt új iradánkban ugy mint
eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgál-
tunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

**Fekete Sas
Nagy szálloda.**

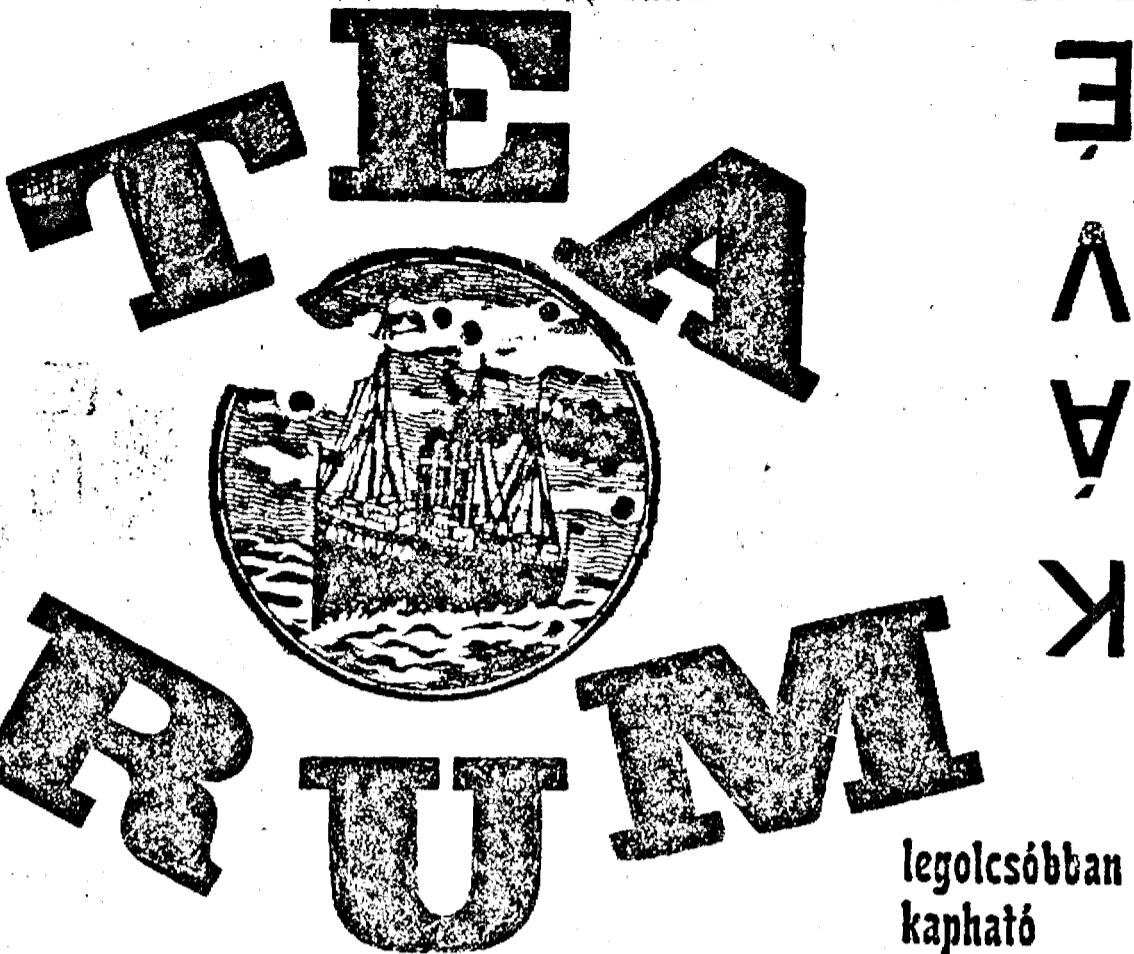
Arad, Boczkó-utca 5. sz., átjárat Zoltán-utca.

Teljesen ujonnan, fényesen berendezve. : Szobák minden árban. : Étterem elsőrendű konyhával, zenével. : Figyelmes kiszolgálás, különös tekintettel tisztán kezelt zamatos borokra. : Asztaltársaságok részére különösen alkalmas separék.

Lóvasút megállóhely.

Autobusz megállótól 3 perc.

Legjobb
minőség.

K
Á
V
É

E
A
K

AZ „ATLANTIKA”
káv- és tea behozatal. Andrásy-tér 20. Telefon 509.

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák
és VALÓDI
ezüstárak
nagy raktára.

ARAD,

Andrásy-tér 14.

Hal! Dunai eleven hal!

A legelőbb hal bevásárlási forrás.

A mélyen tisztelt közönségnek van szerencsém tudomására adni, hogy a mai naptól kezdve folyton lehet nálam friss

dunai halat

kapni és miután meg akarem a mélyen tisztelt közönséget győződtetni, hogy olcsón csak nálam lehet halat venni, tessék pénteken reggel erről meggyőződni. 1046

A Haltéren!

Tisztelettel

Schwartz Gábor,

halkereskedő

Szent Pál-utca 13. sz.

Vadász kávé.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

czipész-üzletemet
műhelyemmel együtt

Boros Béni-tér 9. sz.
alá helyeztem át,

hol raktáron tartok saját készítményű mindennemű női- és férficipőket legutányosabb árak mellett.

Mérték utáni rendeléseket izléses kivitelben pontosan elkészítetek ugyszintén javításokat is.

További szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Imre,

uri és női cipész. 561

Ujonnan berendezett üzletemben a legujabb divatu I. Hükel és Böhm-féle legkifűnőbb minőségű valódi nyulszőrű és saját készítményű

Tavaszi és Nyári kalapjaimból

nagyválasztéku raktárt tartok.

Női model szalmakalapok nagy raktár.

Ugyszintén panama és más kalapok festését, javítását és tisztítását jutányos áron elfogadom, cilinderek vasalását azonnal eszközölöm.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri 561

Bittenbinder Konrád

Arad Deák Ferencz-utca 24. sz.

55

OLLA
gummikülönlegesség
bizonyított legjobb préservatív újdonság.
Vöröskereszt Drogeria
Arad, Waltzer János-u. 2.
16 szobadalom.

Arad, buctonként 4, 6, 8, 10 korona.

Alkalmi vételek és eladások
ékszertárgyakban
arany és ezüstneműkben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor
órák és ékszerész 501
Waltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák
arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megételnek vagy más tárgyakra átcsereéltetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Czipész-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy régi jóhírnévnek örveendő 996

cipészüzletemet
szemben Kossuth-utca 3. sz. alá helyezem át, hol is a mai kor igényeinek teljesen ujonnan rendezem be.

Főtörökvésem, hogy saját készítményű legdivatosabb női, férfi és gyermek-cipőimmel legutányosabb árak mellett igen tisztelt vevőimet kielégítek.

Szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Mihály,
uri és női cipész.

Afrana

a legjobb varrógép
házi és ipari célokra. — Kizárólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli motorokat
kikölcsönöz, elad és felszerel 631

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnövés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha, rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA. 361

6 üveget ingyen láda és csomagolásban bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógys ertára ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve miként használandó e készítmény és miként ápoljuk hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalma lanságáért teljes garanciát vállalok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Úri fiú

özvegy vagy magányos urinő barátságát keresi, ki őt egy évig támogatná. Leveleket „Urifü” alatt e lap kiadójába kérek. 1051

Jársat keresek

850 forinttal 6 évi időtartamra. Jövedelem 6 év alatt 2500—3000 frt. biztosan lesz. Adatokkal szívesen szolgálók. Az illető nő is lehet. Ajánlatokat „Társ” cím alatt e lap kiadójába kérek. 1050

Egyemeletes eladó bérház.

A SzentPál-utca 14. szám alatti egyemeletes bérház árnyas nagy udvarral és istállóval igen kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1047

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos
vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Gazda állást keres

ily minőségben már alkalmazva volt, gazdasági iskolát végzett lelkiismeretes egyén, anyanyelve magyar, de beszél németül és románul is. Cím a kiadóhivatalban. 888

Jóforgalmu fűszerüzlet

átadó más vállalat miatt rögtön.
Cím a kiadóban. 1026

Kereskedelmi akadémiát végzett jó írásu fiatalember helybeli részvénytársaságnál azonnali alkalmazást nyer. Irodai teendőkből jártas előnyben részesül. Írásbeli ajánlatok kor és családi állapot megjelölésével e lap kiadóhivatalába „Tisztviselő Arad” jelige alatt nyújtandók be.

Keresek

6 éves kis leányom mellé egy írni, olvasni tudó 18—14 éves kora leányt, aki háztartás dolgiban is segítene. Személyes bemutatkozás: Eötvös-utca 13., földszint. 1040

Tavaszi divat album

utcai, házi toilette, costum, blous és alj, valamint gyermek divat album. Összesen 700 divatképet tartalmaz, a vaskos könyv ára K. 2.50. Kap-ható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Megjelentek az összes francia nagy tavaszi divatlapok. 671

Eláruló nő

kerestetik liszt és kenyéruzetünk részére. Lehetőleg olyanok ajánlkozzanak, kik hasonló üzletben már alkalmazva voltak. A magyar, német és román nyelv ismerése szükséges. Tudakozódní lehet Szőke Arthurnál, Boros Béni-tér 21. sz. 1056

Deák Ferenc-utca

40. sz. házban egy modern, kényelmes lakás, mely áll 8 szoba és minden hozzátartozó mellékhelyiségből május 1-sőre kiadó. Bővebbet ugyanott. 770

Maculatura papír

kapható Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér 1. 939

Megjelent

Czánt H.: Téli Turisztika, Alpinizmus és katonai szolgálat a hegyvidéken — turisták, alpinisták, vadászok, erdészek és erdőőrök használatára. 80 illusztrációval, 2 térképpel. A mű minden világnyelven megjelent. Ára füzve 5 korona, kötve 6.50. Vidékre az összeg és 20 fill. portó beküldése ellenében küldöm. — Kerpei Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű dugyökerezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

valamint sima *riparia portalis* szőlővesszőket ajánl és gyökerezetű elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG

681

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

LEGNAGYOB B ÉLVEZET

I csésze finom tea.

TEA ÉS

RUM

hirneves minőségeinket
becses figyelmébe ajánljuk.

Legolcsóbb árak.

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

ARADON.

ARADON.

Permetező javítások elfogadtnak.

M. kir. szabadalmazott

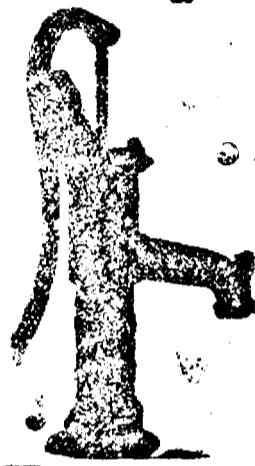
Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem rontja, a gépezet jó működésért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tűzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Kösznek legalkalmasabb mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű beíll

gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz

Olcsóbb lett

a SZÉN!!

A ki téli szén és koks szükségletét már most szerzi be, vagy jegyezteti elő, 25 %-ot megtakarít!

Légszuszgyári koks 4.60 K.
100 kg.-ként.

Porosz salon kőszén 4.60 K.
100 kg.-ként.

Zsilvölgyi salon kőszén 4.— K.
100 kg.-ként.

Rostált pormentes faszén 6.— K.
100 kg.-ként.

Kovács szén — — 4.60 k.
100 kg.-ként.

Róth József

szénnagykereskedőnél 611

Arad, Eötvös-u. 3.

Telefon 63. sz.